Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT | פרייז 15 גראָשען | היינט 10 זייטען

נייער פאָלקסבלאַט

№ 187 | Łódź, Czwartek, 11 sierpnia 1932 r. | צענטער יאהרגאנג | לאדז, דאנערשטאג, ט' מנחם אב תרצ"ב | № 187

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

ערב אנ'ענטשיידונג אין דייטשלאנד

צו וועמען ס'וועט אנקומען די מאכט

רעקאָנסטרוקציע פון דער רייכס-רעגירונג?

אדאלף היטלער

גענעראַל שלייכער

קאַנצלער פאָן פאַפּען

בערלין, 10 (ספּ. טעל.)

די היינטיגע זיצונג פון מיניסטאָרען קאבינעט האָט געדויערט ביז 8 א זייגער אין אָוונט.

שפּעטער האָט פאָן פאַפּען אויפגענומען דעם פיהרער פון די דייטש-נאַציאָנאַלע, הוגענבערג'ן.

אין משך פון דעם מאָרגענדיגען טאָג וועט ער אויפנעהמען די פאָרשטעהער פון צענטער.

די קאָנפערענץ פון פאָן פאַפּען מיט היטלער'ן וועט פאָרקומען פרייטאָג.

היטלער וועט אויך אויפגענומען ווערען דורך הינדענבורג'ן.

נישט אכטענדיג אויף דעם שטרענגען דעקרעט זענען היינט ווידער פאָרגעקומען בלוטיגע צוזאמענשטויסען און מאָרדאטען.

צווי. אנדערע, האָבען היטלעראָווצעס דער הרג'עט 2 ארבייטער אין גלייוויץ.

בערלין, 10 (ספּ. טעל.)

היינט האָט הינדענבורג אויפגענומען פאָן פאַפּען, בעפולמעכטענדיג איהם צו פערפיהרען אונטערהאנדלונגען מכוח א רעקאָנסטרוקציע פון קאבינעט. מ'האלט פאַר זיכער, אז פאָן פאַפּען וועט זיך ווענדען מיט א פאָרשלאג צו היטלער'ן, ער זאָל אנטיילנעהמען אין די קאָנפערענצען.

אין די פּאָליטישע קרייזען רעכענט מען זיך מיט דער מעגליכקייט, אז פאָן פאַפּען וועט זיך אנגעבען אין דימיסיע נאָך איידער ער וועט פאַר פיהרען די פערטראַקטאציעס.

נישט אכטענדיג אויפ'ן דעקרעט, הערען נישט אויף די אונרוהען.

אין עלבלאז האָט מען געוואָרפען 2 באָמבעס אויף דער סאָציאל-דעמאָקראטישער „פרייע פרעסע".

אין ניבארק האָט ביי דער מלוכה באנק אויפגעריסען א טייל מאשיווען.

די דייטשע רעגירונגס-בנינים ווערען בעוואכט

בערלין, 10 (ספּ. טעל.)

„דייטשע אלגעמיינע צייטונג" איז מודיע, אז נעכטען אין אָוונד האָט דער קאנצלער פאָן-פאַפּען געהאט א לענגערען געשפּרעך מיט'ן מיניסטער שלייכער.

אין דעם קווארטאל, וואו עס געפינען זיך די רעגירונגס-בנינים, האָבען די פּאָליציי-פּאָסטענס בעקומען ביקסען.

אין שייכות מיט די ידיעות וועגען דער קאָנצענטרירונג פון די היטלעריסטישע שטורם-אָפּטיילונגען אין דער סביבה פון בערלין, קלערט מען אויף פון די נאַציאָנאַל סאָציאַליסטישע קרייזען, אז די לעצטע געשעהענישען האָבען געצוואונגען צוריקצוציהען די היטלעריסטען פון דער הויפּט שטאָט.

די אָפיציעלע קרייזען דערקלערען, אז ס'זענען נישטאָ קיין סיבות מורא צו האָבען, די לעצטע געשעהענישען זענען בעטראַכט געוואָרען מיט דער גרעסטער אויפמערקזאמקייט מצד די מאסגעבענדע פאקטאָרען. מען פערזיכערט אויך, אז מצד דער רעגירונג זענען אָנגענומען געוואָרען אלע געהעריגע מיטלען צו פּאראליזירען די עווענטועלע פּרוּבען צו ארויסרופען אומרוהען.

די בעגעגעניש שלייכער-היטלער

בערלין, 10. (ספּ. טעל.) אין לעהמע, אין דעם שלאָס פון גראף וועדעטא, איז פאָרגעקומען די צוזאַמענטרעפעניש פון דעם גען. שלייכער מיט היטלער'ן.

היטלער האָט בעת דער קאָנפערענץ אָנגענומען די שטעלונג פון דער נאַציאָנאַל סאָציאַליסטישער פּרעסע, וועלכע האָט די לעצטע טעג אָפּען געפאָדערט, אז איהם, היטלער'ן זאָל איבערגעגעבען ווערען דער פאָרטפעל פון דייטשען מלוכה קאַנצלער.

די בעראטונגען האָבען געדויערט א גאנצע נאכט.

א סברא, אז די דאָזיגע קאָנפערענץ פון היטלער'ן מיט'ן גען. שלייכער האָט נישט געבראַכט צו קיין הסכם.

היטלער זאָל האָבען דערקלערט, אז טראָץ דעם, וועט ער דאָך איבערנעמען די מאָכט.

היטלער היט זיך...

מינכען, 10 (ספּ. טעל.)

היטלער האָט זיך געווענדעט צו דער בייערישער מאכט, אז זיין לייב-וואַכע, וואָס בעגלייט איהם אומעטום, אין א צאָהל פון 15 מאַן, זאָל דערלויבט ווערען צו טראָגען געוועהר.

אזוי ווי די בייערישע מאכט האָט זיך אָפּגעזאָגט נאָכצוקומען זיין בקשה, האָט זיך היטלער געווענדעט צו דער מאכט אין אלדענבורג.

דער אויבערבירגערמייסטער פון טשיקאגא

אנטאָן טשערמאַק איז אָנגעקומען קיין ברעמען

פּראָלאָנגאציע פון די צעניק-קאָמיסיעס

וואַרשאָ, 10 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָר רעספּאָנדענט)

דאָס אינערן-מיניסטעריום וועט די קומענדיגע וואָך פערעפענטליכען אַ פערלענגערונגס-פעראָרדנונג פאַר די עקזיסטירענדע שפייז-צעניק-קאָמיסיעס.

Dr. Robinzon

אָרדינירט אין פּאַדעמביע

ווילאַ וויעטשאָרקאָווסקי.

Dr. Wajnberg

ספּעציאליסט פון הארץ- און לונגען-קראַנקהייטען

ציגעל-נאַס 11, טעל. 126-02

נעמט אָן פון 9–10 פריה, 3–4 און 8–9 אָוונד.

פאַר גאָלד, בריליאַנטען, ביזשוטעריע

און לאָמבארד-קוויטעס

צאָהלט די העכסטע פרייזען

איזידאָר פיאַלקאַ, פּיעטריקאָווער 7

רעשטען

לאדז, נאָוואָמיעסקאַ 5

פראָנט, 2-טער שטאָק

פערשידענע קאַמגאַרנס, ביליצער, טאָמאשאָווער און לאָדזער

אויף אנציגער און פּאַלטענס

ווי אויך די מאָדערנסטע דאַמען-שטאָפען אויף פאַלטנס און קאָסטיומען

מיט 30% ביליגער

קומט און איבערצייגט אייך, ביי

SZCZĘSLIWY

געדענקט נאָר

אין פראָנט, II שטאָק

רעוואָלווער-אַטענטאַט אין דאַנציג

אויפ'ן לעבען פונ'ם פּוילישען מיטגליד פונ'ם פאַרט-ראַט

דאַנציג, 10 (טעלעפאָניש).

דער פּוילישער גענעראל-קאָמיסאר אין דאַנציג, מינ. פאַפּע האָט איבערגעשיקט צום דאַנציגער סענאַט א געשריפט, אין וועלכען די פּוילישע רעגירונג פּראָטעסטירט, ס'זאָל שריט האָט אנגענומען דער דאַנציגער סענאַט, כדי צו פערזיכערן דאָס לעבען און פערמעגען פון די פּוילישע בעאַמטע פון פאַרט-ראַט.

דער בריף פונ'ם פּוילישען גענעראל-קאָמיסאר איז א פועל-יוצא פון אנ'אומדערהערטען פאַל, וואָס איז מיט 2 טעג צוריק געשעהען אינ'ם ראַט פון דאַנציגער פאַרט.

דער דאַנציגער דעלעגאַט אינ'ם ראַט פון פאַרט, סיים-דעלעגאַט אין אנפיהרער פון דער היטלער-פּאַרטיי אין סיים, גרעיזער, האָט בעת א געשפּרעך מיט'ן פּוילישען ראַט-בעאַמטען, אינזש. ראַפאַלאָוויטש, פלוצים ארויסגעכאפּט פון טאַש א רעוואָלווער, און דערקלערט, אז עס געהען איהם גאָר נישט אָן די פּראָטעסטען געגען זיינע אָנפאַלען אויפ'ן ראַט פונ'ם פאַרט, וועלכע ער דרוקט אין דעם היטלער-אָרגאן „פאָרפּאָסטען", מחמת ער האָט צו זיין דיספּאָזיציע אָט אַ די כלי, וועלכע קאָן ליקווידירען אלע פּראָטעסטען...

אויף דעם דאָזיגען אומדערהערטען איבערפאַל האָט דער אינזש. ראַפאַלאָוויטש לעת עתה נישט בעקומען קיין שום סאַטיספאַקציע מצד דעם היטלעראָוויעץ.

DR. MED. J. ŁUBICZ

כירורג - ארטאָפּעד

פּאָלודניאָווא 9, טעל. 183-17

קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערקרימונגען פון די פּלייצעס און גלידער

אייגענע פּראָטעזאָווניע פון זעטסליכע אָרטאָפּעדישע אפּאַראַטען ווי: חקלאדקעס אויף פּלאַטפוסען, קינסטליכע הענד און פיס, גאָרסעטען א. אז. וו.

נעהמט אָן פון 2.30 ביז 4.30 נאָכמיטאָג.

געדענקט יודען

אז איהר דאַרפט פריהער נישט אונטערנעהמען קיין שום שריט אין אייער רעכטליכען ענין, כל זמן איהר האָט זיך נישט פערשטענדיגט מיט'ן

„רעכטס-פּובליציסט

י. אינפעלד. לאדז

פּיעטריקאָווער 31

אויפנאַהם-שעה'ן טעגליך פון 4—8 אָוו.

אויפפאָדערונג

צו מיין שוועגערין רחל לעווי

(וו. אנדזשעיא 35, געשעפט פּיעטריקאָווער 79)

אזוי ווי די אויבענדערמאָהנטע ענטזאָגט זיך צו געהען צו א דין-תורה וועגען די רעשט 250 דאָלאַר, וואָס מיין ברודער יצחק ז"ל האָט איבערגעלאָזט פאַר מיר פאַר עדות — בין איך זי מתרה, אויב זי וועט נישט קומען צום ראַבינאַט ביז'ן 15-טען ד.ח. בין איך נישט פעראַנטוואָרטליך פאַר די פאָלגען.

מלכה באָרוך,

פּיעטריקאָווער 28.

4753

מלוכה = אטענטאט אין מאדריד

אפיצירען אין דער שפיץ פון מאנארכיסטען. — בלוטיגע קאמפען אויף די גאסען פון דער שפאנישער הויפט-שטאט

פאריז, 10 (ספ. טעל.) אין דער נאכט פון דינסטאג אויף מיטוואך איז געמאכט געווארען א נישט געלונגענע מלוכה-אטענטאט אין מאדריד.

די איניציאטיווע האט געשטאמט פון מאנארכיסטישע קרייזען.

ארום 4 פארטאג האבען עטליכע הונדערט בעוואפענטע מענער, אונטער דער אנפיהרונג פון אפיצירען, געמאכט גלייכצייטיג איבערפאלען אויף די צענטראלע פון פאסט און טעלעגראף, אויפ׳ן קריגס-מיניסטעריום און אויף דער פאליציי-דירעקציע.

די זשאנדארמעריע, וואס האט געוואכט ביי דער פאסט, האט אפגעשטויסען דעם אנפאל.

פאר׳ן בנין פון קריגס-מיניסטעריום איז דער׳ גאנגען צו א שיסעריי. די וואך פון מיניסטעריום האט געלאזט אין גאנג די קוילען-ווארפער. אויך דא איז דער אנפאל אפגעשטויסען געווארען.

אויך אויף דער פאליציי-דירעקציע זאל דער אנפאל זיין נישט געלונגען.

אלס קרבנות פונ׳ם אטענטאט זענען געפאלען 5 דערהרג׳עטע, איין אפיציר, דריי זעלנער און איין ציווילער בירגער.

די מאכט האט פארורכגעפיהרט א סך ארעס־טען צווישען די מיליטער-לייט. צווישען אנדערע איז אויך ארעסטירט געווארען איין גענעראל.

די אויפשטענדיגע זענען אוועק אויף די פאר־שטעט פון מאדריד.

די רעגירונג האט געמאלדען, אז דער אויפ־שטאנד איז דערשטיקט געווארען.

ליסאבאן, 10 (ספ. טעל.) עלף א זייגער איינדערפריה איז די טעלעגראף- און טעלעפאן-קא־מוניקאציע מיט מאדריד איבערגעריסען געווארען.

פון געגענדען, וועלכע ליגען נאהענט פון מאדריד, קומען אן ידיעות, אז די ארטילעריע־קאנאנאדע אין דער שטאט דויערט ווייטער.

פרטים פעהלען.

צעהן א זייגער האבען זיך פערשפרייט קלאנ־גען, אז ס׳איז איינגענומען געווארען דער בנין פונ׳ם קריגס-מיניסטעריום.

די קאמפען אין די גאסען קומען ווייטער פאר.

אין דער גאנצער שטאט הילכט עס פון דער געדיכטער שיסעריי.

טריי דער רעגירונג איז איבערגעבליבען אן ארטילעריע-פאלק, וועלכער באמבארדירט די פא־זיציעס פון די אויפשטענדיגע און די קאזארמעס.

מאדריד, 10 (ספ. טעל.) דער סך-הכל פוג׳ם אויפשטאנד אין דערוויל: 8 דער׳הרג׳עטע און אנ׳ערך 50 שווער-פערוואונדעטע מאנארכיסטען.

די רעגירונג האט ארויסגעגעבען א גאנצע רייהע שטרענגע פעראררנונגען.

עס זענען ארעסטירט געווארען די פיהרער פונ׳ם אויפשטאנד. צווישען זיי — א סך גענעראלען.

אויף דער פראווינץ איז צו קיין אויפשטאנד נישט געקומען, אויסער דעם פרוב אין סעווילא, וועלכער איז אגב גלייך דערשטיקט געווא־ען.

מאדריד, 10 (ספ. טעל.)

איצט איז שוין אין מאדריד רוהיג.

דער פערבאנד פון די סאציאליסטישע אר־בייטער-ארגאניזאציעס האט ארויסגעגעבען אנ׳אויפ־רוף, וואס טאדעלט די היינטיגע געשעהענישען.

עס ווערט אויסגעפאדערט צו האלטען זיך רוהיג און צו זיין גרייט צום קאמף אין פאל פון אנ׳אטענטאט אויף דער רעפובליק.

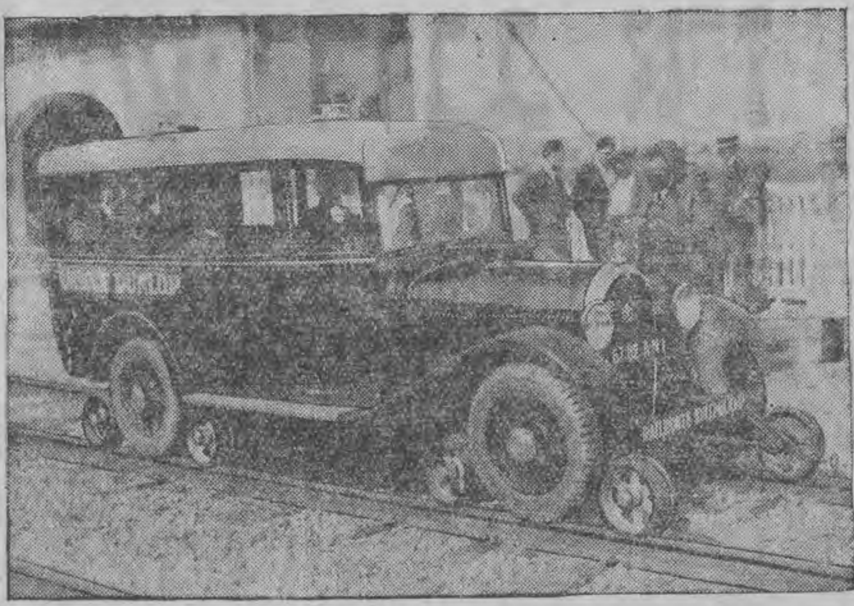

אנ׳אויטא, וואס געהט אויף שינעס ווערט איצט איינגעפיהרט אין פראנקרייך

פראטעסט פון דער פוילישער רעגירונג

געגען דעם רציחה׳דיגען אנפאל אויף די 3 יודען אין דאנציג

דאנציג, 10 (טעלעפאניש) אין צוזאמענ־האנג מיט דעם רציחה׳דיגען אנפאל פון די היט־לעריסטישע כוליגאנעס אויף די 3 אלטע יודען, האט דער פוילישער גענעראל-קאמיסאר זיך געווענדט מיט א פראטעסט צום דאנציגער סענאט.

דאס איז שוין דער 6 טער פאל אין משך פון דער לויפענדער וואך.

שרעקליכע אויטא-קאטאסטראפע

אייז דער׳הרג׳עטער, אייז שווער-פערוואונדעטע

ווארשא, 10 (טעלעפאניש פון אונזער קאר־רעספאנדענט)

היינט פארמיטאג איז צווישען לימאנאווא און ביי־סאנטש געשעהן אן אויטא־קאטאסטראפע, בעת וועלכער עס איז דער׳הרג׳עט געווארען דער קאר־מענדאנט פון דעם 2־טען לופט־פליהער־פולק, פול־קאווניק יאשינסקי וועלכער האט מיט זיין אויטא געוואלט אויסמיידען דעם אויטא, וואס האט געפיהרט דעם שעף פון לופט־פליה־דעפארטאמענט פולק. ראיסקי און זיין פרוי.

פולק. ראיסקי׳ן האט נישט געשאדט, אבער די פרוי זיינע איז שווער פערוואונדעט געווארען. איהר לאגע איז האפנונגסלאז.

דער אינדישער פירשט האיאט קהאן

וועלכער איז בעשטימט געווארען אלס גובערנער פון דער פראווינץ פונדזשאב

נצחון פון פוילישען וועסלע־שווימער אין לאס-אנדזשעלאס

לאס אנדזשעלאס, 10 (ספ. טעל.)

אין דעם עלפטען טאג פון דער אלימפיאדע האט פוילען אפגעהאלטען א גרויסען זיג אין די רעגאטען־פערמעסטונגען.

איז דעם ערשטען פארלויף איז געווען א רע־זולטאט :

פיער „וויאסליאושעס" מיט א רודערער : 1) פוילען 2, 7:4 ; 2) אמעריקא. די נעמען זייערע זענען : [illegible] שלאנזאק; דער רודער־ער — סקאלימאווסקי.

אין דעם ערשטען פארלויף פון די צוויי „וויאסליאזשעס" מיקאלאיטשיק און בודזשינסקי, אהן א רודערער, איז דער רעזולטאט געווען : 1)) פוי־לען 7:35,4 ; 2) פראנקרייך, 3) אמעריקא.

נחום סאקאלאוו וועט בעגריסען די יודישע וועלט-קאנפערענץ

אין נאמען פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע

לאנדאן, 10 (יט"א טעלעגראפיש)

דער אקצ. קאמיטעט האט בעאויפטראגט נחום סאקאלאוו, צו בעגריסען א. נ. פון דער ציוני ארגאניזאציע די יודישע וועלט-קאנפערענץ, וואס ווערט קומענדיגען זונטאג געעפענט אין גענף. דער אקצ. קאמיטעט האט אויך בעשלאסען, איבערצוגע־בען דעם העברעאישען שול-וועזען אין ארץ-ישראל דעם וועד-הלאומי, צו דער צוועק ווערט סובסידירט 40 טויזענד פונט. ס׳איז אויך בעשלאסען געווא־רען בעדייטענד צו רעדוצירען א רייהע ביורזשעט־פאזיציעס.

ד"ר וואסערמאן אפגעפאהרען קיין פאריז

לאנדאן, 10 (יט"א טעלעגראפיש)

ד"ר וואסערמאן, וועלכער האט געעפענט די סעסיע פון אדמיניסטראטיווען קאמיטעט, איז אפ־געפאהרען קיין פאריז.

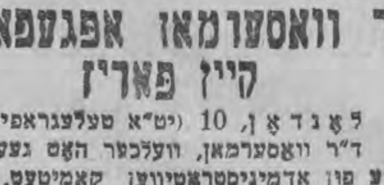

היינט און פאלג. טעג !

מאיעסטעטיש שעהנע און דעמאנישע

GINA MANES

אין דעם צויבער-פילם פראנ־צויזישע פראדוקציע א. נ.

די

אוואנטוריסטין

רעזשי פון בעריהמטען Mark de Gastyne אין הויפט. ראלען Gabriel Gabrio, Simona Geneveis

טראגישע ליבעס-טראגעדיע צווישען א פאטער און א זוהן צו א פערדארבענער און פערפיהרערישער פרוי. דער צויבער און די שרעקנס פון די מארסיליער געסלעך

הנחה-בילעטען גילטיג אהן בעגרענצונגען. דער זאל איז מעכאניש ווענטילירט און געקיה"לט. — אנהויב 5.30 נאכמ. שבת, און זונטאג— 2.30 ביי טאג.

די קאלאניזאציע פון ארץ-ישראל איז געגליכען צום בנין בית-המקדש; די קאלאניזאציע אין רוסלאנד - צום מגדל בבל

זאגט פראפ. וויצמאן אויף דער זיצונג פון אדמיניסטראטיווען קאמיטעט

לאנדאן, 10 (י.ט.א. טעלעגראפיש).

אויף דער נעכטיגער נאכמיטאג-זיצונג פון אדמיניסטראטיווען קאמיטעט, האט גאנץ אונער־ווארט גענומען א ווארט פראפ. וויצמאן, זיין רעדע איז געווען א גרויסע סענסאציע, מחמת ער האט די גאנצע צייט פון די זיצונגען פון אקציאנס־קאמיטעט נישט גענומען קיין ווארט. פראפ. וויצ־מאן האט בעריהרט דעם חלוצים-פראבלעם, עבר־הירדן און די „אגענץ". אונטערשטרייכענדיג, אז דער חלוציזם שאפט די גרעסטע מעגליכקייטען פאר א ווייטערדיגע עמיגראציע, גלייכצייטיג האט א גרויסע בעדייטונג פריוואט - איניציאטיוו און איגוועסטיציעס.

וועגען דעם יוגענד-פראבלעם, וואס דראהט א געפאהר פון קאמוניזם, האט פראפ. וויצמאן אדורכגעפירט אנ׳אנאלאגיע פון דער יודישער קאלא־ניזאציע אין ארץ-ישראל און רוסלאנד. די יודישע קאלאניזאציע אין ארץ-ישראל, האט ער פערגל כען צום בנין בית המקדש, בעת די קאלאניזאציע אין רוסלאנד דארף פערגליכען ווערען צום מגדל בבל, וויצמאן לעגט פאר אנצונעמען דעם קאלאניזאציע־פלאן פון ד"ר רופין. בנוגע עבר-הירדן האט וויצמאן געזאגט, אז עבר-הירדן מוז ווערען צוגענגליך פאר יודישער קאלאניזאציע. וואס שייך דער „אגענץ", דארף מען זיך בעמיהען צו דערנעהנטערען נישט ציוניסטען צו דער ארץ־ישראל-ארבייט.

געפונען אין א וואלד 2 דער׳הרג׳עטע און בערויבטע יודען

ביאליסטאק, 10 (טעלעפאניש)

אין וואלד הינטער אסטראוו-מאזאוויעצק האט מען געפונען 2 אויף טויט דערשטיקטע יודען, פערד סוחרים פון ראדזימין: פנחס ראטשטיין און בערעל פרידמאן.

מ׳האט ביי זיי אוועקגערויבט 1000 זלאטעס וועלכע זיי האבען ביי זיך געהאט.

דער לאגער פון די קריגס-וועטעראנען אין וואשינגטאן,

נאכדעם ווי די וועטעראנען זענען פערטריבען געווארען

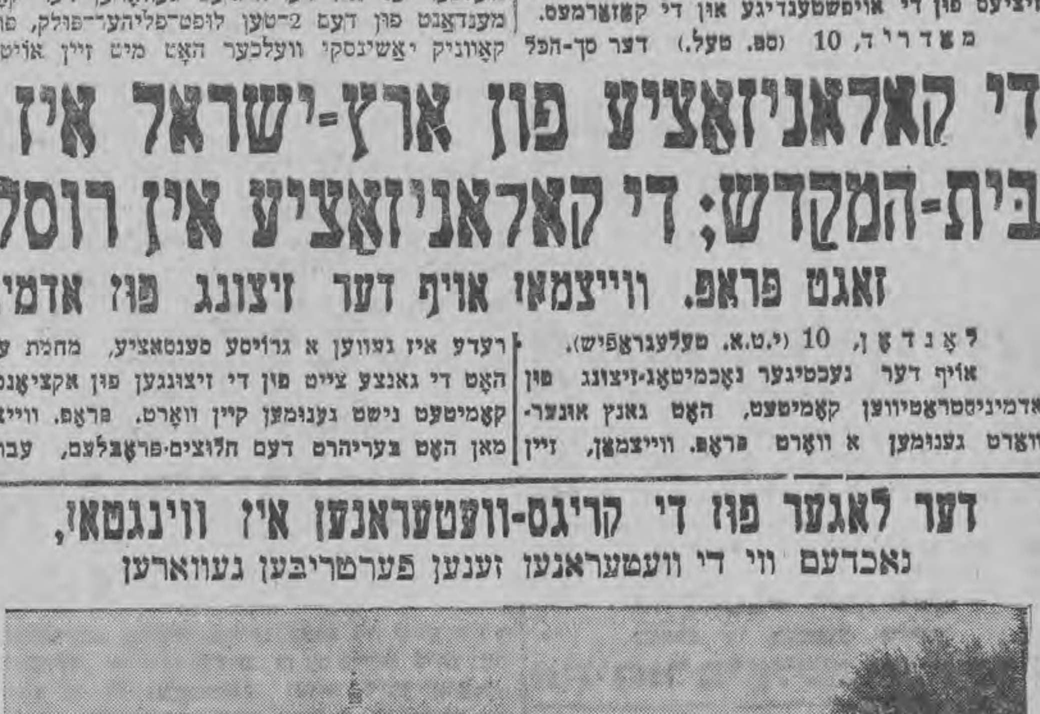

כארבין אונטער׳ן וואסער

פערשוואונדן געווארן 30.000 פערזאן. — די היזקות בעטרעפן 50 מיליאן דאלאר

פ א ר י ז, 10 (ספ. טעל.)

פון ווייטען מזרח מעלדעט מען: צוליב דעם אויסגוס פון דעם טייך סונזארי שטעהט גאנץ כארבין אונטערן וואסער.

די היזקות בעטרעפען 8 מיליאן יען.

די צאהל פערזאנען, וואס זענען פערשוואונדען געווארען בעת דער פערפלייצונג בערעכענט מען ביז 30 טויזענד מאן.

120,000 משפחות געפינען זיך אהן א דאך איבערן קאפ.

פ א ר י ז, 10 (ספ. טעל.)

די פערפלייצונג אויפ׳ן ווייטען מזרח צעוואקסט זיר.

אין סאנטין זענען דערטרונקען געווארען עטליכע הונדערט פערזאן.

די היזקות בעטרעפען אנ׳ערך 50 מיליאן דאלאר.

פערפלייצונג אין פערסיען

ט ע ה ע ר א ן, 10 (ספ. טעל.)

פון דרום און צענטראל-פערסיען איז מען מודיע וועגען א גרויסער פערפלייצונג אין די ראיאנען פון פערסו, איספאהאנו און קערמאן.

די פערפלייצונג האט אנגעמאכט שרעקליכע חרבנות, אפגעשווענקט גאנצע דערפער און אומגעבראכט א סך מענשען.

טשיקאגא׳ער בירגערמייסטער קומט קיין ווארשא

וו א ר ש א, 10 (טעלעפאניש)

סוף היינטיגען חודש קומט צופאהרען קיין ווארשא דער איצטיגער בירגערמייסטער פון טשיקאגא, אנטאני טשעמראק, וועלכער איז אגב בעקאנט אלס גרויסער פוילען פריינד.

ער קומט קיין ווארשא אין שייכות מיט דער אינטערנאציאנאלער אויסשטעלונג, וואס וועט פארקומען אין טשיקאגא אין יאהר 1933.

ערשטער פאל פון רייסען די לוינען אין פראנקרייך

פ א ר י ז, 10 (ספ. טעל.)

עטליכע גרויסע ווארען הייזער אין פאריז האבען געמאלדען זייערע אנגעשטעלטע, אז זיי גייען רעדוצירען די לוינען אויף 5 ביז 10 פראצ. און אויך פערקלענערען די פערסאנאלען.

צווישען די אנגעשטעלטע הערשט דעריבער א שטארקע אויפרעגונג.

אויף היינט איז גערופען געווארען א פראטעסט-מיטינג, וועלכער דארף בעשטימען און אן נעהמען שוין מיטלען.

די פאריזער צייטונגען שטרייכען אונטער, אז דאס איז אין פראנקרייך דער ערשטער פאל פון רייסען די לוינען, און זיי האלטען עס פאר „די ערשטע שוואלבען פון דעם אנקומענדיגען קריזיס".

באהן-קאטאסטראפע אין טשעכאסלאוואקיי

פ ר א ג, 10 (ספ. טעל.) אין מארשווא, נאהענט פון דער סטאציע וועסעלי, האט נעכטען אין דערפריה פאסירט א שווערע באהן קאטאסטראפע:

א פאסאזשיר צוג איז מיט׳ן גאנצען אימפעט ארויפגעשפרונגען אויף א מאנעווריערענדען משאות צוג.

ביידע לאקאמאטיווען זענען צושמעטערטערט. הייך ארונטערגעפאלען פונ׳ם אפשניט, נאכשלעפענדיג נאך זיך 4 וואגאנען.

לעת עתה האט מען פון אונטער די חורבות ארויסגעשלעפט איין דער׳הרג׳עטען, 4 שווער פערוואונדעטע און 11 — לייכטער.

„פריוהיים פון די וועהלער" אין רומעניען

רומענישער מיניסטער וועגען וואהל-ערפאלג פון דער „יודישער פארטיי"

ב ו ק א ר ע ש ט. (יט"א) אין א געשפרעך מיט׳ן יט"א-פארשטעהער האט דער לייטער פון איבערן מיניסטעריום אונטערשטאטס-סעקרעטאר גרעגאר געפסקו ערקלערט פאלגענדעס: מיט צופרידענהייט שטעל איך פעסט, אז איבגאנצען לאנד האט געהערשט אן אבסאלוטע פרייהייט פון די וואהלען, וואס עס האט ערלויבט דער יודישער פארטיי אפצוהאלטען א שעהנעם וואהל-נצחון, וועלכען מען קאן איהר נאר גראטולירען. די יודישע פארטיי דאס אלעמאל גענאסען פון דער סימפאטיע מצד נאציאנאל-זאראניסטען, ווייל זי איז נישט קיין קאמף-פארטיי אין זין פון אנדערע אפאזיציאנעלע גרופען. איך האף, אז די יודישע פארטיי וועט נישט מוזען אנטוויקלען א בעזונדערע טעטיגקייט, ווייל רוה, ארדנונג און פרידליכעס צוזאמענלעבען פון אלע בירגער בילדען די הויפט-זארג פון דער איצטיגער רעגירונג.

צום סוף האט זיך דער אונטערשטאטס-סעקרעטאר ארויסגעזאגט פאר א זארגפעלטיגע ענטוויקלונג פון די רומעניש-פאלעסטינישע האנדעלס-בעציהונגען.

קריזיס אין רומענישען קאבינעט

ב ו ק א ר ע ש ט, 10. (ספ. טעל.) דער פרעמיער וואידא האט זיך צוזאמען מיט זיין קאבינעט אנגעגעבען אין דימיסיע.

אזוי ווי מאניו און דער וויצע-פרעזעס פון דער פויערים פארטיי מיכאלאטשע האבען זיך אפגעזאגט פון דער מיסיע צו בילדען א נייעם קאבינעט, האט דער קעניג איבערגעגעבען די דאזיגע מיסיע צו וואידא׳ן.

שעוואליע אנשטאט... זובקאוו׳ן

וו א ר ש א, 10 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט)

די טעג האט זיך אין ווארשא פערשפרייט א קלאנג, אז א ליאדע טאג דארף דא אנקומען דער דער געוועזענער שוואגער פון ווילהעלם דעם צווייטען, בעקאנטער רוסישער שווינדלער און אוואנטוריסט, זובקאוו.

ער זאל האבען געוואלט קומען, אלס א פארטרעטער אין איינעם פון די עלעגאנטע ווארשאווער נאכט-לאקאלען.

די גאנצע מעשה איז אבער א ליגען, ווארום ווי עס איז פעסטגעשטעלט געווארען, האט זיך זובקאוו אפילו נישט געווענדעט וועגען א דערלויבעניש צו קומען קיין פוילען.

דערפאר איז אבער העכסט-וואהרשיינליך, אז דער בעריהמטער קינא-אקטיאר און לידלעך-זינגער, מאריס שעוואליע וועט קומען קיין ווארשא, ווייל ער האט שוין דערויף א וויזע פונ׳ם פוילישען קאנסול אין פאריז.

א אעראפלאן אין פלאמען

דער פליהער איז געבליבען אומבעשעדיגט

ב ע ר ל י ן, 10 (ספ. טעל.) נאהענט פון דאכאו, אויף א הויך פון 700 מעטער, האט איינעם אעראפלאן פונ׳ם לופט-פליהער, פאסט, אויפגעריסען די בענזין-ציסטערנע.

דער אעראפלאן איז ארומגעכאפט געווארען פון פלאמען.

פאסט איז ארויסגעשפרונגען אויף א לופט-שירעם און בשלום אויסגעלאנדעט.

דער מעכאניקער איז אומגעקומען.

פרעז. הינדענבורג

איז פערביינעפאהרען פאמערן

פ ו י ז ע ן, 10 (טעלעפאניש)

אין דער נאכט פונ׳ם 9 אויפ׳ן 10 איז אין SO א שנעל-צוג אדורכגעפאהרען דורכ׳ן פוילישען טעריטאריום אין פאמער׳ן דער דייטשער מלוכה-פרעזידענט, הינדענבורג.

בעת מעשה האט אויף דער ליניע געוואכט מיליטער און פאליציי.

דער דורכפאהר איז אדורך בשלום.

מאניפעסטאציעס אין לא-פאז

ס א נ ט י א ג א ־ ד ע ־ ט ש י ל י 10 (ספ. טעל.)

פון לא-פאז (די הויפט-שטאט פון באליוויען) איז מען מודיע, אז דארט זענען פארגעקומען סטודענטישע און ארבייטער-דעמאנסטראציעס.

עס זענען פארהאן אנ׳ערך 10 דער׳הרג׳עטע און א סך פערוואונדעטע.

פינף פוילישע אעראפלאנען

זענען נעכטען ארויסגעפלויגען קיין בערלין

וו א ר ש א, 10 (טעלעפאניש פון אונזער קא) רעספאנדענט)

נעכטען פארמיטאג זענען פונ׳ם ווארשאווער פליה-פלאץ ארויסגעפלויגען קיין בערלין א פוילישע גרופע אין בעשטאנד פון 5 אעראפלאנען, אויף דעם יעהרליכען שאלענזש — 1932.

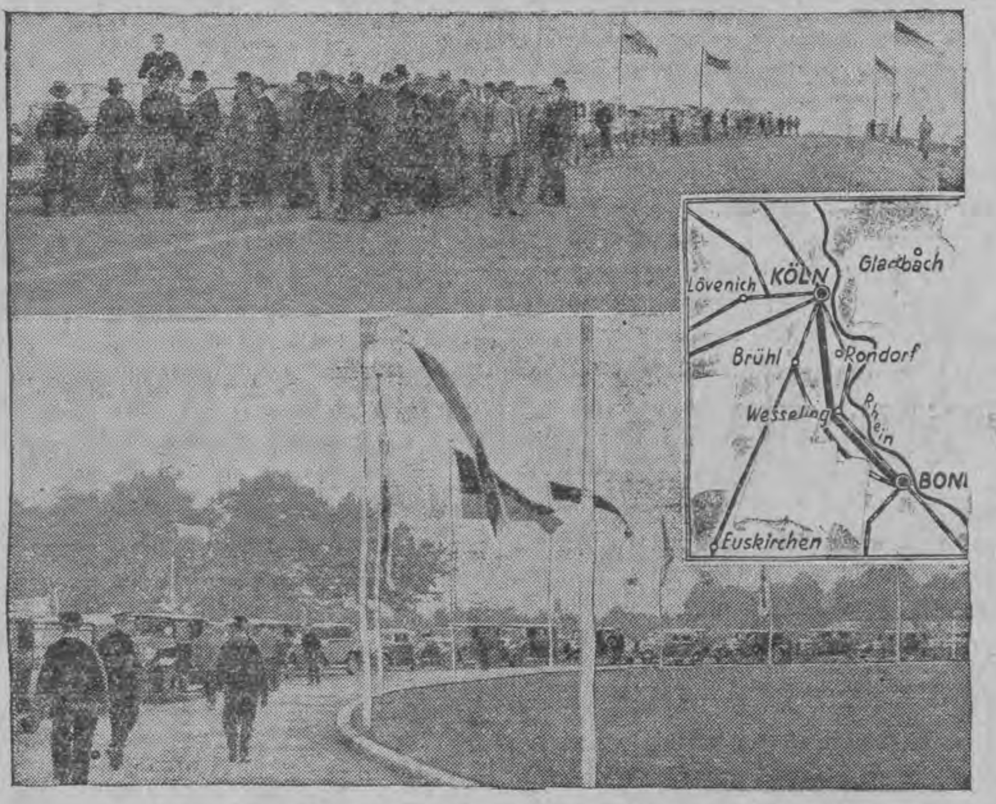

די ערעפענונג פון אויטא-שאסעי צווישען קעלן און באן

טאמאשאווער כראניק

נייע בעדינגונגען פון די שוחטים

אויף איינער פון די פארלעצטע זיצונגען פון היגען קהלה-ראט, איז אויסגעוועהלט געווארען א קאמיסיע אויף צו בעקענען זיך מיט דער איצטיגער לאגע אין דער קהלה און אויסארבייטען א פלאן פון א רעדוקציע אויף די פענסיעס פון די קהלה-בעאמטע און אין דער ערשטער רייה פון די שוחטים, די געהאלטען פון וועלכע עס האבען אויסגעמאכט דורכשניטליך צו — 180 זל. א וואך.

בעקענענדיג זיך מיט דעם שלעכטען פינאנציעלען מצב פון דער קהלה-קאסע, האט די קאמיסיע טאקע אויסגעארבייט א רעדוקציע-פראיעקט, פארשלאגענדיג צו פערקלענערען די שוחטים-פענסיעס אויף 20 פראצענט, וואס איז דערנאך דורכ׳ן קהלה-ראט אנגענומען געווארען.

צוליב דעם איז ענטשטאנען א סכסוך צווישען די שוחטים מיט דער קהלה, די ערשטע האבען געדראהט מיט א שטרייק פאדערענדיג די פריהערדיגע פענסיעס, צוועגטועל א דין-תורה מיט דער קהלה-פערוואלטונג.

די לעצטע האבען מסכים געווען איבערצוגעבען דעם ענין דעם היגען רב הרב בראט, וועלכער זאל ליקווידירען דעם סכסוך און ארויסטראגען דעם פסק.

באך א דין-תורה, וואס האט געדויערט א וואך צייט, האט הרב בראט בעכטען, מיטוואך ארויס געטראגען דעם ענדגילטיגען פסק, לויט וועלכען די שוחטים דארפען בעקומען פון דער קהלה 37 פראצ. פון דער גאנצער שחיטה-הכנסה, וואס וועט אויסמאכען פאר די ז שוחטים ביז 530 זל. א חודש יעדען.

דער פסק-דין איז חל אויף דער צייט פון א האלב יאהר.

אין די נאהענטסטע טעג וועט וועגען דער פראגע פון די נייע בעדינגונגען פאר די שוחטים, פארקומען א זיצונג, פון קהלה-ראט.

די לוין-רעדוקציע אין די פאבריקען

אין צוזאמענהאנג מיט דער לוין-רעדוקציע פאר די ארבייטער אין כמעט אלע טאמאשאווער פאבריקען, וועלען די היגע פראפעסיאנעלע פעראיינען אונטערנעהמען אן אקציע, אז עס זאלען אומעטום אנגעווענדעט ווערען די זעלבע צאהלונגס-בעדינגונגען לויט דעם ארבייטס-לוין, וואס איז אנגענומען געווארען ביי די פירמע „ה. לאנדסבערג" נאכ׳ן נאר-וואס פערענדיגטען שטרייק.

געראטעוועט פון א זיכערן טויט

דער 8-יעהריגער יצחק קאשעראווסקי (פר. מאשטשיצקיעגא 8) האט אהן וויסען פון די עלטערען גענומען זיך א לודקע און געפאהרען אויפ׳ן טייך „וואלבורקא" דאס יונגעלע האט נישט געקענט ווי געהעריג רודערען און דעריבער האט זיך די לודקע אין א געוויסען מאמענט איבערגעדרעהט און דער קליינער יצחק איז אריינגעפאלען אין וואסער. אנ׳עלטערע פרוי איז אריין אין וואסער ווילענדיג ראטעווען סיונגעל און זיך אליין געוומען טרינקען.

אויף איהר געשריי זענען אנגעלאפען עטליכע אדורכגעהער, וועלכע האבען די צוויי קרבנות ארויסגעראטעוועט.

אין א בעוואוסטלאזען צושטאנד זענען זיי איבערגעפיהרט געווארען אין שטעטישען שפיטאל.

אמטליכעס

דער לייטער פון דער היגער סטאראסטווע-עקספאזיטור, ה׳ ראמאן שלאסארסקי הויבט היינט אן זיין אפרוה-אורלויב. איהם פערטרעט סטאראסטווע-אסעסאר, ה׳ לודאמיר טשערוויבסקי.

ספארט-אינסטרוקטארען-האנקורס

אין יוזעפאוו היינטער טאמאשאוו, האט זיך נעכטען אנגעהויבען דער אינסטרוקטארען-ספארט-קורס פון פערבאנד פון יודישע פרויען ספארט-פעראיינען אין פוילען.

א גנבה אין יודישען ארבייטער-קאאפעראטיוו

מאנטאג ביינאכט האבען זיך גנבים אריינגעקריגען אין געוועלב פון יודישען ארבייטער-קאאפעראטיוו אויף וואיטשעכאווסקיעגא 19 און ארויס גע׳גנב׳עט פערשידענע שפייז-פראדוקטען אויף דער אלגעמיינער ווערט פון 400 זל.

שטאט-טעאטער, ציגעל-גאס 27

יודיש-דראמאטיש טעאטער אין פוילן

XVII-יאר ווילנער טרופע

דיר. מ. מזאה.

היינט, דאנערשט., ד. 11-טן, 9.15 אוו.

פרנסה

מוזיקאלישע קאמעדיע אין 3 אקטן

פון ה. נאטעמפעלד.

רעזשי: ד״ר מ. ווייכערט, מוזיק: הענעך קאן, דעקאראציע: וו. וויינטרויב, טענץ: ל. ראטבוים.

אין 3-טן אקט גרויסער רעווי-פראגראם.

בילעטן פון 50 גר. אן צו בעקומען אין בעטעלעקטע פון שטאט-טעאטער מאניושקי 1.

שיטרען

מיט פאריזער שרינדען

ווי אויך פ ע ר ט י ג ע ש י י ט ל ע ן

ווערען ערשטקלאסיג און רעיעל אויסגעארבייט

צו ביליגע פרייזען

-- און א נ ד ו ל א צ י ע --

ביי ק ע ר ש, סקווערצאווא 15

לינקע אפיצינע, 1-טער שטאק.

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז. 11 אויגוסט 1932

לאדז. 11 אויגוסט 1932

רומעניע וויל דיקטירן רוסלאנד איהרע בעדינגונגען

אבער פוילען וויל איהר דעריין נישט מיטהעלפען

מיר האבען געהאט אנגעוויזען אויף דער אונצופרידענהייט, וועלכע ט'האט ארויסגערופען אין רומעניען דער פאקט, וואס פוילען האט געשלאסען מיט די סאוויעטען א נישט-אנגרייפס-אפמאך, מיר האבען דערמאנט די מיינונג פון דעם רומענישען פרעמיער און אנדערע פיהרענדע רומענישע פאליטיקער, אז דער אפמאך וועט דורך פוילען נישט ראטיפיצירט ווערען. די דאזיגע מיינונג ווערט אין רומעניען איבערחזרט מיט אזא אויפדרינגליכקייט, וואס גרעניצט ממש מיט פאליטישער און דיפלאמאטישער טאקטלאזיגקייט. א פאקט איז, אז די בעציהונגען צווישען פוילען און רומעניען האבען זיך א דאנק דעם אפמאך שטארק אפגעקיהלט. צום ענין פון די פויליש-רומענישע בעציהונגען נעהמט א ווארט דער סאציאליסטישער „ראבאטניק", וועלכער שרייבט:

עס ווייזט זיך ארויס, אז רומעניען איז נישט נאר אונצופרידען, נאר אפילו צעמפערט און וויל האבען, אז פוילען זאל נישט ראטיפיצירען דעם אפמאך, וואס איז שוין אונטערגעשריבען געווארען.

אויף וואס רומעניען שטיצט איהרע האפנונגען איז שווער צו זאגען. דער פויליש-סאוויעטישער פאקט איז צושטאנד געקומען נאך לאנגע, זעהר לאנגע אונטערהאנדלונגען. דער פאקט איז גינסטיג פאר ביידע צדדים און גאראנטירט, אויף וויפיל אזעלכע אפמאכען קאנען נאר גאראנטירען, דעם שלום אויף דער פויליש-רוסישער גרעניץ. דער פאקט איז בעזונדערס גינסטיג פאר רוסלאנד צוליב די פערשארפטע בעציהונגען אויפ'ן ווייטען מזרח און פאר פוילען צוליב די ערפאלגען פון היטלעריזם אין דייטשלאנד. וואס זשע קאן בעוועגען פוילען נישט צו ראטיפיצירען דעם אפמאך?

דער פויליש-רומענישער בונד? פוילען האט זיכער געטון אלצדינג, כדי אינאיינעם מיט רומעניען אונטערצושרייבען דעם פאקט, וועגען וואס עס זאגט עדות דער אומשטאנד פון די לאנגע אונטערהאנדלונגען. אבער דאס, וואס עס פאדערט רומעניען, ליגט אויסער די גרעניצען פון די מעגליכקייטען מצד פוילען. רומעניען וויל דהיינו, אז רוסלאנד זאל אנערקענען די אנגעהעריגקייט פון בעסאראביען צו רומעניען און שטעלט דאס אלס בעדינג פון שליסען דעם נישט אנגרייפס-אפמאך. רומעניען וויל דיקטירען רוסלאנד בעדינגונגען פון אפמאך, אבער אזא דיקטירען די בעדינגונגען איז שוין א פראגע אויסשליסליך פון די בעציהונגען צווישען רומעניען און רוסלאנד און אויב רומעניען וועט זיין בכוח צו דיקטירען רוסלאנד איהרע בעדינגונגען, וועט זי עס טון. פוילען האט דא גארנישט וואס צו טון. פוילען איז געגאנגען אין בעפעסטיגען די פרידליכע בעציהונגען מיט רוסלאנד, וואס איז אין דעם אפמאך געווארען אויסגעדריקט. רומעניען ווידער געהט וועגען דעם, אז רוסלאנד זאל אנערקענען די איצטיגע גרעניצען מיט רוסלאנד און דערויף האט פוילען קיין שום איינפלוס נישט.

די פרעטענזיעס פון רומעניען זענען אן אונפערמיידליכע קאנסעקווענץ פון דעם פויליש-רומענישען בונד. פאר פוילען בעדייט דער דאזיגער בונד הילף פאר רומעניען אין פאל פון א קריג מיט רוסלאנד. אבער צוליב דעם נייעם אפמאך, וועלכער בעזייטיגט די מעגליכקייט פון אזא קריג, פערלירט דער בונד מיט רומעניען אין א גרויסער מאס זיין בעדייטונג. פאר רומעניען ווידער בעדייט דער בונד מיט פוילען נישט בלויז מיליטערישער הילף, אבער אויך א מיטעל צו אנערקענען בעסאראביען דורך רוסלאנד. אויף וויפיל אלזא פוילען האט אונטערגעשריבען דעם אפמאך מיט רוסלאנד, ווערט דער בונד מיט פוילען אויך פאר רומעניען וועניגער ווערטפול.

עס האט זיך אלזא געשאפען אזא סיטואציע, אז דער פאקט וואס איז גינסטיג פאר פוילען און פאר רוסלאנד, האט אפגעקיהלט די בעציהונגען צווישען פוילען און רומעניען. אט דאס איז שוין דער גורל פון טיילווייזע אפמאכען.

פארוואס זשע אלזא רעדט די רעגירונגס-פרעסע איין דער געזעלשאפטליכע מיינונג, אז דער בונד מיט רומעניען איז געבליבען אונבעריהרט, נאכמעהר, אז ער איז אפילו פערשטארקט געווארען?

די יודען אויף קורפירסטענדאם

(א בריף פון בערלין)

פונקט ווי אין דער גאנצער גייסטיגער און מאטעריעלער קולטור פון דייטשלאנד, אין איהרע פאזיטיווע און נעגאטיווע ערשיינונגען, אזוי אויך אין דער זייט, וואס ווערט אנגערופען קורפירסטענדאם. שפילען די יודען א בעדייטענדע ראלע. און ווי פון איין זייט, געבען געדעכטניסקירכע, הערשט דער סנאביזם פון פילאסעמיטיזם, אזוי הערשט פון דער צווייטער זייט, פון האלענזע, דער סנאביזם פון אנטיסעמיטיזם. די ערקלערונג איז אן'אייגענע. לעבען דער געדעכטניסקירכע, וועלכע מען האט אויפן שטייגער פון האנדעלס-הויז „קאופהאוז דעס וועסטענס", אנגערופען אין א שפאס „טאופהאוז דעס וועסטענס", איז קורפירסטענדאם, שוין פון לאנגע יאהרען דער פרעכטיגסטער און טייערסטער קווארטאל פון בערלין. די אינהאבער פון געוועלבער, האטעלען און לאקאלען יאגען זיך קאנסעקווענט נאך דער רייכער יודישער קליענטעלע. אין די צייטען פון דער גוטער קאניונקטור האט זיך אין בערלין געפילט דער אזוי גערופענער דראנג נאך וועסטען: די שטאט איז זיך צעוואקסען וואס אמאל ווייטער אין דער מערב זייט. קורפירסטענדאם איז געוואקסען דעמאלט זיך אויסגעצויגען און אין ביידע זייטען פון די פוסטע ברייטע גאסען זענען אויסגעשוואומען הייזער, טעאטערען, קינא'ס געוועלבער און לאקאלען. די גוטע קאניונקטור איז אבער באלד אריבער און די הייזער, טעאטערען, קינא'ס, געוועלבער און זענען געבליבען פוסט. די אינהאבער פון זיי, אפשר געגנישט אויס סימפאטיע, האבען ארויסגעהאנגען היטלער-פאהנער און געמאכט דערפון נאר א נייעם און רענטאבלען צענטער פון אנטיסעמיטיזם.

אין דעם ערשטען, עלטען טייל פון קורפירסטענדאם הערשט, הויפטזעכליך אין די אינטעלעקטועלע קרייזען, סנאביזם פון יודענפריינדשאפט: נישט איינער פון די 100 פראצענטיגע גאלדהאריגע גערמאנער פרובט אין זיינע גאהענטסטער אדער ווייטערער משפחה אפזוכען אייגעם, וואס האט געהייראט מיט א יודיש קינד, אדער וואס אין זיינע אדערן פליסט א ביסל יודיש בלוט. אין דעם צווייטען, נייעם טייל פון קורפירסטענדאם, איז דער היטלעריזם און אנטיסעמיטיזם מעהר נאך ווי אין די קליינבורזשואזע דייטשע קרייזען א פראגע פון קאניונקטור און מאדע. דער דאזיגער אנטיסעמיטיזם איז אבער וועניגער געפעהרליך פון דעם פילאסעמיטישען סנאביזם און איז וועניגער ווערט די אויפמערקזאמקייט.

די פיקאסעמיטען פון קורפירסטענדאם, די יעניגע וועלכע קאנען זיך נישט בעריהמען מיט יודישער אפשטאמונג, וואלטען געוואלט האבען כאטש אין יעדען מענשען פון זייער סביבה עפעס א יודען זיי איז עס צו פערדאנקען, וואס פאר יעדען פאר-פאל פון דעם אזוי גערופענעם קורפירסטענדאמיזם ציהט מען צו צו פעראנטווארטליכקייט אין דייטשלאנד אויסשליסליך יודען. זייער צו שרייענדער רעקלאמע, לויט וועלכער גאנץ קורפירסטענדאם איז כלומרשט בלויז יודיש, איז צו פערדאנקען, וואס די וועניגער סנאביסטישע און מעהר פערביסענע בראנזענע ריטערס פון היטלער'ן און פון נאהענטען ווילמערסדארף מאכען אנפאלען אויף קורפירסטענדאם אויף א גאטע פון מיליאנערען. גרעסערע „אויספלוגען" ווערען, פערשטעהט זיך, ווי געהעריג ארגאניזירט; צו די לעצטע געהערט דער בעוואוסטער קרייץ-צוג, וועלכער איז אונטערגענומען געווארען אין דער נאכט פון ראש-השנה. אין אנדערע קלענערע פאלען, ווען עס איז שווער אונטערצושיידען א יוד פון א קריסט אטאקירען די היטלעראווצעס בלינדערהייט. זיי האנדלען אזוי ווי אין דער צייט פון קריג. דעמאלט האט מען איינגערעדט די פינסטערע מאסען פון רוסישען מיליטער, אז דער עסטרייכישער קייזער איז א יוד און אז אלע איינוואוינער פון עסטרייך זענען יודען. די פיהרער פון די האקענקרייצלער רעדען פונקט אזוי איין זייערע העלדען, אז יעדער איינציגער, וואס געהט פערביי דעם קורפירסטענדאם, איז א יוד.

י. מ.

וויערא פיגנער 80 יאהר אלט

די פרוי, וואס האט פערבראכט 20 יאהר איז שליסעלבורגער פעסטונג

וויערא ניקאלאיעוונא פיגנער, די בעריהמטע רוסישע רעוואלוציאנערין, וואס וועגען איהר ערנסטער קראנקהייט איז די טעג געווען געמאלדען, איז אלט געווארען 80 יאהר.

וו. נ. פיגנער איז געבוירען געווארען אין יאהר 1852 אין טעטושקער אויעזד פון דער געוועזענער קאזאנער גובערניע. זי איז געווען א מיטגליד פון אויספיהר-קאמיטעט פון דער פארטיי „נאראדנאיא וואליא" און אן'אנטיילנעהמערין אין די וויכטיגסטע טעראריסטישע אקטען. נאכ'ן 1-טען מערץ 1881 איז די מערהייט מיטגלידער פון דער פארטיי „נאראדנאיא וואליא" אומגעקומען, אנדערע זענען אוועק קיין אויסלאנד, און פון יאהר 1882 איז וויערא פיגנער געבליבען אין רוסלאנד די איינציגע פערטרעטערין פון דער פארטיי „נאראדנאיא וואליא". אין יאהר 1884 איז זי פערמשפט געווארען צו טויט-שטראף, וואס איז דערנאך פערביטען געווארען אויף 20 יאהר תפיסה אין דער שליסעלבורגער פעסטונג. אין יאהר 1904 איז זי פערשיקט געווארען אין דער געוועזענער ארכאנגעלסקער גובערניע, וואו זי האט פערבראכט 2 יאהר. פון יאהר 1906 אן ביז 1915 האט וו. פיגנער געלעבט אין אויסלאנד. ביים צוריקקעהרען פון אויסלאנד אין יאהר 1915, איז זי געווארען ארעסטירט און אריבערגעפיהרט אין דער פעטראפאוולאווסקער פעסטונג. אבער דערנאך איז זי בעפרייט געווארען מיט פערבאט צו וואוינען אין די הויפט-שטעט און אין די פרטער, וואו ס'איז ערקלערט קריגס-צושטאנד.

וויערא פיגנער איז די אויטארין פון א גאנצער רייה ליטעראריש׳ע ווערק.

איצט וואוינט וו. נ. פיגנער אין אפרו-הויז פון דער אלרוסישער געזעלשאפט פון פאליטישע קאטארזשניקעס און פערשיקטע אויף דער סטאציע מיכאלאווסקאיע. דא געפינען זיך אנ'ערך 250 עלטע רעוואלוציאנערן און זייערע פאמיליעס.

צו איהר 80-טען געבורטס-טאג האבען אנגעהויבען אנקומען קיין מיכאלאווסקאיע פון מאסקווע צאהלרייכע דעלעגאציעס און איינצעלנע פערזאנען, וואס האבען בעגריסט וויערא פיגנער. א דעלעגאציע פון פרויען-פאליטישע קאטארזשניצעס-האט איבערגעגעבען וויערא פיגנערן א בוקעט רויטע רויזען.

אין אוועגד איז פארגעקומען א פייערליכע פערזאמלונג פאר דער יובילארין. צווישען די צאהלרייכע געסט זענען געווען די רעוואלוציאנערען: סאזשין, פראלענקא, טשערניאווסקי, דאברוסקינא, מיכיילאווא, פעראווסקי, פרייפעלד א. אנד.

עפענענדיג אין נאמען פון פרעזידיום די דער געזעלשאפט פון פאליטישע קאטארזשניקעס די פייערליכע פערזאמלונג, האט פעליקס קאן אנגעוויזען, אז וויערא פיגנער געהערט צו יענע רעוואלוציאנערן, וועלכע ס'האט בעזונדערס שטארק פערפאלגט דער צארישער רעזשים. אויפהייבענדיג די ערשטע די פאהן פון קאמף געגען צאריזם, זענען זיי מיט 15 יאהר צוריק געווען די עדות פון אונטערגאנג פון דער זעלבסטהערשאפט.

מיט אינטערעסאנטע ערינערונגען וועגען דעם לעבען אין דער שליסעלבורגער פעסטונג האט זיך געטיילט מיט די פערזאמעלטע וויערא פיגנער'ס מיטקעמפערין, פ. פראלענקא.

ווינער האקענקרייצלער פאדערן

מען זאל בעזייטיגען גלחים פון יודישער אפשטאמונג

וויען, (יט"א) די האקענקרייצלערישע צייטונגען פאדערן אויף דעם ווינער קאטוילישען ערצבישאף, ער זאל בעזייטיגען וועניגסטענס פון וויען די יעניגע אקטיווע גלחים אדער קירכען פארשטייער, וועלכע שטאמען פון יודען. די האקענקרייצלער בעהויפטען, אז גלחים פון יודישער אפשטאמונג שטעלען זיך אמשארפסטען ענטקעגען דער נאציאנאל-סאציאליסטישער בעוועגונג.

די שפאלטונג

צווישען די ענגלישע ארבייטער

דער בעשלוס פון דער אונאפהענגיגער ארבייטער-פארטיי אין ענגלאנד ארויסצוטרעטען פון דער לייבאר-פארטיי דראהט מיט ערנסטע קאמפליקאציעס דער ענגלישער ארבייטער-בעוועגונג, וועלכע איז אזוי אויך זעהר אפגעשוואכט געווארען נאך דער מפלה ביי די לעצטע וואהלען צום ענגלישען פארלאמענט און א דאנק דעם קאנפליקט מיט די ערפאהרענסטע פיהרער פון דער פארטיי. פון איצט אן וועלען אין ענגלאנד עקזיסטירען צוויי ארבייטער-פארטייען, נישט רעכענענדיג די קאמוניסטען. און די פארטייען וועלען פיהרען א קאמף פאר די השפעות אויף די ארבייטער-מאסען.

פיל מיטגלידער וועט די לייבאר-פארטיי נישט פערלירען צוליב דער שפאלטונג, אבער ערשטענס, האבען די בעסטע און סאמע ענערגישע אגיטאטארען פון דער פארטיי זיך רעקרוטירט פון צווישען די אונאפהענגיגע און צווייטענס, און דאס איז בעזונדערס וויכטיג, אין דער צייט פון קריזיס וועט די פארטיי, וואס האט א בולט אויסגעשפראכענע סאציאליסטישע אידעאלאגיע, בעקומען א גרעסערען איינפלוס און ערפאלג. מ'דארף אבער נישט מיינען, אז די נייע פארטיי איז געניגט אנצונעהמען א קלארע רעוואלוציאנערע און ענערגישע ליניע. אויפ'ן לעצטען צוזאמענפאהר אין בראדפארד, אויף וועלכען עס איז פראקלאמירט געווארען די שפאלטונג, האבען איניגע דעלעגאטען געוואלט אריינשטעלען אין פראגראם פון דער פארטיי די פונקטען וועגען דערלאזבארקייט פון רעוואלוציאנערע און געוואלטזאמע מעטאדען פון קאמף, אבער די דאזיגע שטעלונג האט זיך אנגעשטויסען אויף א ווידערשטאנד מצד דעם גרעסטען טייל פון די דעלעגאטען. זיי האבען זיך מיט אלע מעגליכקייטען בעמיהט אפצוגרעניצען פון אזעלכע מעטאדען, וואס א דאנק דעם וואלט מען זיי געקאנט חושד זיין אין באלשעוויזם.

דער קאנפליקט צווישען די אונאפהענגיגע און דער לייבאר-פארטיי איז נישט קיין נייער. ווען דער לייבאר-קאבינעט איז געווען ביי דער מאכט, פלעגען אהן אויפהער פארקומען רייבונגען אין דער רעגירונגס-פארטיי. די דעפוטאטען פון די אונאפהענגיגע פלעגען גאנץ אפט פערלעצען די פארטיי-דיסציפלין און שטימען אינאיינעם מיט דער אפאזיציע. די טאקטיק פון מאקדאנאלד'ס פליגעל האט געמוזט ארויסרופען א ווידערשטאנד מצד דעם יעניגען פליגעל פון דער פארטיי, וועלכער רוקט ארויס דעם לאזונג פון „סאציאליזם אין אונזער צייט".

אין דער קאמפראמיספולער פאליטיק פון מאקדאנאלד'ן האבען די מיטגלידער פון די אונאפהענגיגע איינגעזעהען א פערראט פון די ארבייטער-אינטערעסען און פון סאציאליזם. די אונאפהענגיגע האבען געפאדערט, אז די בעשלוסען פון דער לייבאר-פראקציע אין פארלאמענט און פון דער קאנפערענץ פון דער ארבייטער-פארטיי זאלען זיין בינדענד פאר'ן קאבינעט. געגען דער דאזיגער פאדערונג פלעגען ארויסטרעטען די טעטיגערע מיטגלידער פון דער פארטיי. דער קאנפליקט האט זיך פערשארפט און די אונאפהענגיגע האבען פערלאנגט עס זאל צונויפגערופען ווערען א ספעציעלע בעראטונג אויף צו בעהאנדלען אט די פראגע. ביז איצט האט די לייבאר-פארטיי אזא בעראטונג נישט צונויפגערופען און טאקע מיט'ן דאזיגען פאקט האט דער צוזאמענפאהר פון די אונאפהענגיגע ארגומענטירט די נויטווענדיגקייט צו איבעררייסען מיט דער אפיציעלער לייבאר-פארטיי.

איניגע דעלעגאטען האבען אנגעוויזען דערויף, אז פאקטיש איז בעקוועמער איבערצורייסען מיט די לייבאריסטען צוליב א וויכטיגער און פרינציפיעלער פראגע, אבער דער ראדיקאלער מעקסטאן האט דערמאנט, אז די שפאלטונג צווישען די באלשעוויקעס און מענשעוויקעס אין רוסלאנד איז בשעתו פארגעקומען איבער דער פראגע וועגען ארגאן פון דער פארטיי.

אויב די געשעהענע שפאלטונג קאן אין א געוויסער מאס אונטערשוואכען די פאזיציע פון דער לייבאר-פארטיי, שאפט זי אין דער זעלבער צייט א געפאהר פאר די אונאפהענגיגע גופא. געגען דער שפאלטונג איז געווען א בעדייטענדע מינדערהייט, וועלכע איז, ווייזט אויס, נישט געניגט זיך אונטערצווארפען דעם בעשלוס, וואס איז אנגענומען געווארען אויפ'ן צוזאמענפאהר. „דיילי העראלד" זאגט פאראויס אפילו א פולע צופאלונג פון די אונאפהענגיגע. צי עס וועט ווירקליך אזוי זיין, ווי עס זאגט פאראויס דער אפיציעלער ארגאן פון דער לייבאר-פארטיי, צי נישט, אבער די ענגלישע ארבייטער-בעוועגונג לעבט דורך א דאנק דער שפאלטונג זעהר א שווערען און ערנסטען נסיון.

די מלחמה אין גליל

פון א. צ. ראמאנאווסקי

עס רוישען די פעלקער און די קעניגרייכען ליעדען פוסטע רייד. דאס גרויסע מעכטיגע רוים צילט זיך צו פערשלינגען די יודען, אזוי ווי זי האט פערשלינגען אנדערע פעלקער גרעסערע און קלענערע. די רוימישע נעגעל זענען שוין לאנג איינגעשטעלט געווארען אין דעם האלז פון דער אומה הישראלית. מיר קומען צום גוטען קעניג אגריפא, דער זוהן פון אריסטבל, וועלכען מרים האט געבוירען צו הורדוס. אויך ער האט זיך שוין געצאפעלט אין די נעגעל פון די רוימער. ער האט זיך געהאדעוועט אין די רוימישע חצרות מלכים. ער האט זיך ערווארבען פאר א יוגענד-פריינד קאיוס קאליגולא, וועלכער איז געווארען רוימישער קייזער. אין זיין גרויסער גדולה האט דער קייזער בעשטימט אגריפה פאר א מלך איבער דעם גליל און עבר הירדן. מיט קעניגליכען כבוד איז אגריפה געקומען צוריק אין זיין לאנד. האט זיך די יודען געדוכט, אז די הילף איז געקומען. מיט אמאל איז קאליגולא געווארען משוגע פון דעם גרויסען כבוד וואס איז איהם צוגעטיילט געווארן און איהם האט זיך פערוואלט, אז זיין בילד זאל אוועקגעשטעלט ווערען אין אלע זיינע בעהערשענדע לענדער און מען זאל איהם צוטיילען גרויס כבוד. איז דער קעניגליכער דעקרעט אויך אנגעקומען קיין ירושלים, איז געווארען א בהלה. אגריפה איז גלייך געפאה־רען קיין רוים זיך אבצובעטען פון דער רע הגזרה. אין יענע צייטען איז דאך אלעס געגאנגען ווי אויף שרויפען. ווערט קאליגולא דערהרגעט אין אנ'אויפשטאנד. אגריפה, וועלכער האט געהאט זעהר פיל בעקאנטע צווישען די רוימישע סענאטארען האט ביי זיי געפועלט, אז קלודיוס זאל ווערען קייזער. דעריבער איז קלודיוס געווארען זעהר גוט געניגט צו אגריפה און איהם געמאכט קעניג איבער יהודה. האבען יודען דערלעבט טעג פון גדולה און יהודה איז געווארען א בעזונדערע מלוכה.

מיט אגריפה'ס טויט האבען זיך אנגעהויבען שרעקליכע צרות פאר יודען. זיין זוהן, דעם צווייטען אגריפה, האבען שוין די רוימער פאר קיין קעניג נישט געמאכט. זיי האבען געשיקט קיין יהודה א רוימישען גובערנאטאר. אט דאס האבען אלע צרות פעראורזאכט. יודען האבען געקרעכצט און געזיפצט אונטער דעם רוימישען נציב, שפעטער אבער האבען די רוימער געמאכט אגריפה פאר א מושל איבער יהודה, אבער מיט דעם האט זיך די לאגע נישט געבעסערט. אגריפה דער צווייטער איז געווען א קליין מענשעלע, א שוועכלינג, ער האט נישט געזארגט פאר דער טובה פון זיין פאלק ווי זיין פאטער, ער איז פערבליבען א רוימישער קנעכט. ער האט זיך גענומען לעבען לויט די רוימישע פיהרונגען, איז דאס פאלק געווען שרעקליך אויפגעבראכט. ווער האט דאס געוואלט טראגען אויף זיך דעם רוימישען יאך. די בעסטע עלעמענטען פון פאלק האבען געפיהלט ווי שווערע שטיינער ליגען אויף זייערע פלייצעס. עס האבען זיך געבילדעט קנאים, וועלכע האבען געמאכט א בעשלוס: אדער מורד זיין אין די רוימער און ווערען א פריי פאלק פאר זיך, אדער צו שטארבען ווי העלדען.

צו די קנאים זענען צוגעשטאנען אט די אלע, וועלכע האבען געהאט א לעבעדיגען אטעם אין זיך און זיך געריסען פון די רוימישע נעגעל. פערשידענע קנאים גרופען האבען זיך געבילדעט און זיך געשטעלט אונטער אלעזר בן חנניה, וועלכער האט געהאסט די רוימער נאך ערגער ווי דעם טויט. ער האט גערעדט צום פאלק און זיך געבעטען ביי איהם, אז ער זאל זיך שטעלען ווי איין מענש און ארויסטרייבען די פרעמדע.

געווערהנליך זענען אויך געווען צווישען יודען אזעלכע וואס האבען בעסער געוואלט לעבען בשלום מיט די רוימער.

די האנד פון די קנאים האט זיך געשטארקט. זיי האבען מיט א בעזונדערער גבורה ארויסגע־טריבען פון ירושלים דעם צווייטען אגריפה און דעם רוימישען חיל, מיט וועלכען אגריפה האט זיך בעזארגט, כדי ער זאל קענען קעמפען מיט די קנאים. דאס פאלק האט זיך פרייוויליג איבערגע־געבען צו פיהרען די מלחמה, איבער די יודישע אויסדערוועהלטע קינדער זענען בעשטימט געווארן העלדישע גבורים: שמעון בן גיורה, גגר פון עבר־הירדן און שילה הבבלי. עס איז געווארען א שרעקליכע מלחמה-שטימונג. די סנהדרין זענען געשטאנען אין דער שפיץ פון פאלק. דורך זיי איז געווארען בעפעסטיגט ירושלים אלץ מעהר און מעהר. די יוגענד האט זיך איינגעוואוינט מיט יעדען טאג מעהר אין די מלחמה-איבונגען.

די סנהדרין האבען איינגעטיילט יהודה אין עלף גובערניעס. איבער יעדער גובערניע איז בע־שטימט געווארען א בעזונדערער קאמאנדיר.

דא ערשיינט אויף דער ארענע יוסף בן מתתיהו הכהן. פיל פון די היסטאריקער בעטראכטען איהם פאר א יודישען פאררעטער, פאר א פערקויפ־טען צו די רוימער. ער האט אונז אפגעשטעלט א גרויסע ליטערארישע ירושה, הויפטזעכליך די בע־שרייבונג ווי אזוי די יודען האבען געקעמפט מיט די רוימער.

די יודען פון גליל זענען אלע געווען מעכ־טיגע מענשען מיט א ברענענדיגען מוט. זיי האבען זיך פאר קיין זאך נישט אפגעשראקען. זייערע כאראקטערען זענען געווען פערהארטעוועט. זיין האבען זיך נישט געלאזט בויגען. פאר זיי איז די מלחמה געווען א רעאלע ווירקליכקייט. די פרייהייט פון זייער לאנד און פאלק איז ביי זיי געווען טייערער ווי דאס לעבען. און אין גליל זענען דאן געווען ביז דריי מיליאן מענשען. ביז הונדערט טויזענד פון די גליל-מענשען האבען זיך געשטעלט אונטער דער פרייהייטס פאהן. אין זייער שפיץ איז געשטאנען יוחנן בן לוי פון גוש חלב וועגען איהם ווערט געזאגט, אז ער איז געווען אנ'ארימאן, א קערפערליך שוואכער און צוקרענק־טער, אבער א פייער האט ער געהאט וואס האט געברענט ווי א קאלך-אויווען. די פרייהייט פון זיין פאלק איז ביי איהם טייערער געווען ווי דאס לעבען. יוסף בן מתתיהו איז נישט געווען אין איין עצה מיט יוחנ', ווייל יוסף האט טיף אין הארצען ליב געהאט די רוימער. די וואס האבען א גוט ווארט צו זאגען פאר יוסף'ן זענען מיט דער מיי־נונג, אז יוסף האט נישט געפיהלט קיין ליבע פאר זיין פאלק, אבער ער האט נישט געגלויבט, אז די מלחמה מיט די רוימער איז א טובה פאר יודען. ווי די זאך זאל נישט זיין איז דער גליל געווען כמעט אונבעפעסטיגט. יוסף האט נישט געוואוסט ווי צו בעפעסטיגען, און אויך נישט זיך געקימערט אויב די בעפעסטיגונג איז נישט אזוי געלונגען. נירון, דער רוימישער קייזער האט געשיקט קיין יהודה א סך חייל פון די גרעסטע רוימישע העלדען, און אין זייער שפיץ איז געשטאנען אספאסיאנוס און זיין זוהן טיטוס. די רוימישע העלדען האבען דעם גליל כמעט געפונען אפען פאר זיי. יוסף האט די רוימער קיין שטארקען ווידערשטאנד נישט געמאכט און ער האט אויך אבגעשוואכט דעם מוט פון זיינע סאלדאטען. די רעגימענטען פון יוחנן מגוש חלב האבען זיך געגענגעשטעלט, אין איינציגע ערטער, געגען די רוימער, און געקעמפט מיט א געוואל־דיגער גבורה. אבער זיי זענען נישט געווען גענוג אין צאהל זיך געגענצושטעלען די רוימער. די מלחמה האט זיך צופלאקערט ארום דער יודפת־פעסטונג.

און יודפת איז געשטאנען אויף דעם שפיץ פון א פעלזען, וועלכער איז געווען שארף ווי א נאדעל. די פעסטונג איז געווען ארומגערינגעלט פון אלע זייטען פון אפגרונטען, וואס האבען גאר קיין סוף נישט. האט עמיצער געפרובירט אראפצו־קוקען אונטען, איז איהם אין די אויגען פינסטער געווארען פון דער טיפקייט פון דעם אפגרונט, וואס האט אנגעווארפען אנ'אימה און פחד. בלויז פון צפון-זייט האט געפיהרט א וועג צום שטאט, דעם ארט האט יוסף שטארק בעפעסטיגט, כדי דער שונא זאל זיך נישט קענען ארויפרייסען צום שפיץ בארג. אויך בארג האבען ארומגערינגעלט די שטאט, דע־ריבער איז זי געווען בעהאלטען פון אלע זייטען פון מענשליכע אויגען. אט דאס זענען געווען די הויפט-שמריכען פון דער בעפעסטיגטער יודפת.

וואס עס האט זיך אפגעטון ארום דער פעס־טונג קען מען גאר אין די שטארקסטע ווערטער נישט איבערגעבען ווערען. די רוימער האבען אנגעשטעלט אויף דער שוק-וואנט זייערע ערגסטע משחיתים. די רוימער האבען אנגעשטעלט זייערע שווערסטע שטיינער-ווארפער, וואס זענען געווען דאס לעצטע ווארט אין דעם דעמאלדיגען מילי־טאריזם; מען האט געקענט זעהן ווי עס שיטען זיך די טויטע מיט א געוואלדיגען שטורם פון פעסטונג אראפ; אינעווייניג האבען די פרויען געמאכט שרעקליכע ילולות און געוואלדען, אז מען האט זיך געפיהלט ווי דער הימעל וואלט אראפגעפאלען צו דער ערד. מען האט געקענט ווערען צומישט פון די גסיסה געשרייען פון די, וואס האבען געזעהן דעם טויט מיט די אויגען. ביים ארט, וואו די מלחמה האט געשטורעמט צום שטארקסטען, האט פון דער גאנצער וואנט פון דער פעסטונג גערונען בלוט. מען האט געקענט קלעטערען אויף דער

(ווייטער זעה 9־טער זייט)

תשעה באב

פון ל. ש. קרעדיטאר.

מיט צוויי טויזענד יאהר צוריק איז אויסגעהאר־מערט געווארען אונזער ביטערער שיקזאל צו בלייבען א וואנדער־פאלק צווישען פעלקער.

די רוימער האט אונז בלויז איבערגעלאזט א א פעלזען־שטארקען שטעקען, מיט וועלכען מיר קלאפען אין די טירען פון לענדער און מלוכות, און מיר בעטען זיך, אז מען זאל אונז לאזען אי־בערנעכטיגען.

און ווען טיטוס וואלט געוואוסט אז אין דעם „וואנדער־שטעקען" איז איינגעוואקסען יענער „וואונ דער־שטעקען" מיט וועלכען ימים זענען געשפאל־טען געווארען און מיט וועלכען מיר זענען ארויס פון גלות, וואלט ער איהם זיכער פערברענט צוזאמען מיט אונזער בית־המקדש און אונזערע אלע הייליג־קייטען.

איז דער אמת'ן ליגט די נחמה אין די אבילות.

דער פרומער יוד, וואס טרויערט טאקע אין די טעג, טוישט אפילו נישט זיין העמד אויפ'ן לייב. וואס מיידט אויס אירגענד וועלכען פארגעניגען, פיהלט אומבעוואוסט א געוויסען טרייסט, א געווי־סע האפנונג.

איז יענע גליהענדע פלאמען, וואס זענען געד־שטיגען פון קדשי קדשים און האבען ארומגענו־מען דעם הר־הבית, האבען זיך דורכגעזעהען די דינע פערים פון אונזער האפנונג און צוקונפט.

אונזערע אלטע חכמים סימבאליזירען דאס זעהר ריכטיג אין די לעגענדעס פון חורבן.

און יעדער יוד, וואס פערגיסט טאקע א טרעהר אויפ'ן [illegible] נאציאנאלע [illegible] א געוויסע הבאה, א פערלייכטערונג און א טיפע האפ־נונג אויף דער גליקליכער צייט, אויף וועלכער אונזערע נביאים האבען אונז אנגעוויזען.

דער טרויער־טאג פערשארפען אונזער זכרון פון אמאל און גיבען אונז דעם חוש הריח פון ערד און תבואה, וואס דער גלות רויבט פון אונז אפ.

ווען א מענש געדענקט וואס ער האט פער־לוירען, הייסט עס, אז די אבידה לעבט נאך ביי איהם.

עס קען זיין, אז ער זאל דאס נאך געפינען, אדער ער זאל אפקויפען און זיך איינשאפען אזעלכע.

פערגעסט מען אבער אין דער אבידה, איז שוין פערפאלען, ווי קיינמאל נישט געווען און קיינמאל וועט זי זיך שוין צוריק נישט אומ־קעהרען.

דאס זעלבע איז מיט א פאלק. פערגעסען הייסט פערניכטען. דערמאהנען און געדענקען הייסט בוי־ען איז מחשבה, וואס קען מיט דער צייט פערווירק־ליכט ווערען.

און דערפאר זענען פון צייט צו צייט ארויס־געשפרונגען פונקען פון האפנונג אין דער פאר־מע פון משיחים און נאציאנאלע בעוועגונגען.

דער היינטיגער [illegible] אונז, אז מיר זענען נישט געווען א פאלק פון בלויז „סחר־מכר", מיר האבען אמאל געהאט א לאנד און מלוכה, און גאר א שטארקע מלוכה.

און ווער עס דערמאהנט זיך אין דעם מוז אונבעדינגט פיהלען א שטארקען בעגעהר צו יעד־נער פערגאנגענהייט.

געדענקט, אלזא, אז באלד האבען מיר אבער א שבת־נחמו.

דאס הייסט, אז נישט אייביג וועלען מור טרויערען. צוויי טויזענד יאהר איז א לאנגע צייט, אבער נישט קיין אייביגקייט.

דער חודש „אב" האט אונז פערפינסטערט און פערשקלאפט, און אונזערע טייערסטע צוגע־נומען.

דער חודש „אב" קען און וועט אויך זיין א פאטער צו אונז, „אב" מיינט אויך א פאטער, און ער קען אונז צוריקגעבען אלעס וואס מיר האבען פערלוירען.

און געדענקט אויך, אז „אב" מיינט אויך וועלען.

לאמיר נאר וועלען, וועלען אונזערע טרויער־טעג פערוואנדעלט ווערען אין טעג פון פרייד און לעבען.

חורבן און זיינער

פאר דעם פרומען יודען איז היינט א טאג פון פאסטען, וויינען און זאגען קינות.

היינט ענדיגען זיך די טרויער־טעג פון די „דריי וואכען" וואס הויבען זיך אן 17 טאג אין תמוז. שבעה עשר בתמוז האט זיך אנגעהויבען דער חורבן און אין תשעה באב האט זיך אפגע־שפילט די גרויסע בלוטיגע דראמע, וואס האט פער־וואנדעלט יודען אין א גלות־פאלק.

און דער נביא ירמיהו וואס האט אויף זיינע אייגענע פלייצעס אריבערגעטראגען דעם חורבן פון זיין פאלק, רעדט מיט א צעבראכענעם הארצען:

„אבותינו חטאו איננם ואנחנו עונותיהם סבלנו" — אונזערע פאטער'ס האבען געזינדיגט, זיי זענען מעהר נישטא, אבער מיר מוזען פאר זייערע זינד ליידען.

און אז אונזערע פאטער'ס פון יענער צייט האבען געזינדיגט דערציילט שוין דער נאמען פון חו־דש — תמוז.

די נעמען פון די חדשים ווי מיר האבען זיי היינט — אזוי פערזיכערט דער תלמוד — האבען די יודען געבראכט מיט זיך פון בבל, דאס הייסט, מיר רופען אונזערע חדשים נישט מיט יודישע נעמען, נאר מיט באבילאנישע.

און דא איז וואו א יוד מוז זיך וואונדערען און פרעגען: ווי אזוי האבען די אמאליגע רבנים גאר איבערגעלאזען ביי יודען דעם נאמען תמוז, וואס דערמאנט אויף דעם שוידערליכסטען געצענ־דינסט?

תמוז איז דער גאט פון דער זון, אזוי ווי אדא־ניס ביי די גריכען, ווי מולך ביי די פעניציער אדער כנענים, און ווי „בל" ביי געוויסע אנדערע פעל־קער. אבער דער גאט פון דער זון איז דער סימ־באל פון דעם ערוואכענדען לעבען, און ער מוז דערפאר זיין פאר, זיין געשלעכטס־שותף; און אזוי האט תמוז געקראגען פאר א ווייב די עש־תרות, וואס ווערט מיט עקעל דערמאנט אין חומש.

ווייל עשתורת איז דער געשלעכטליכקייטס־קולט, און זי האט געשאפען די אידעע פאר דעם בערי־המטען „טאנץ פון זיבען שלייערס".

די לעגענדע דערציילט, אז עשתורת האט זיך ארונטערגעלאזען אין דעם בבל'שען גהינום, אום צו זוכען דאס וואסער, וואס זאל לעבעדיג מאכען איהר טויטען מאן תמוז.

אום צו עדרגרייכען צו דער געטין פון שאול תחתיה וואס זאל איהר בעזארגען מיט דעם וואַ־סער'ל, האט עשתורת געדארפט געהן דורך זיבען גהינום־קאמערען, וואס מע רופט ביי יודען „שבעה מדורי גהינום", ווארים דער גהינום איז אומעטום דערזעלבער. נאר אין יעדען קאמער האט די זיבען שלייערדיגע געטין פון געשלעכטליכקייט געמוזט אר־ראפווארפען פון זיך איין שלייער, ביז אין זיבעטען קאמער איז פון איהר ארונטערגעפאלען דער לעצ־טער שלייער און זי איז געבליבען מוטער־נאקעט אין דער געוועלשאפט פון דעם קעניג פון די שדים.

און אין אט דער צייט ווען זי האט זיך אמוזירט אין גהינום, איז די ערד פינסטער געווען און אלץ האט געטרויערט, איבערהויפט האבען געטרויערט די פרויען אויף דעם בראך, פון עשתורת, וואס האט געזוכט לעבעדיג צו מאכען איהר טויטען מאן.

און אזוי דערצעהלט אויך דער נביא:

„והנשים מכבות את התמוז" — די יודישע פרויען, די טעכטער פון דעם פאלק, וואס האט גע־פרעדיגט דעם גלויבען אין איינציגען גאט, זענען געווען אזוי טיף פערזונקען אין דעם אבשייליכסטען געצענדינסט, אז זיי האבען אויך בעוויינט דעם טויט פון תמוז, דעם גאט פון געשלעכטליכקייט, וועל־כער צוזאמען מיט דער עשתורת זענען געווען די לעהרער פון זנות.

נאך שטארקער ווערט איבערגעגעבען דער גע־צענדינסט פון תמוז־עשתורת אין פראפעסאר מאר־טענס געשיכטע איבער רעליגיע, וואו מען קאן לייענען אט די שילדערונגען:

„צו הערט איהר די ווילדע, פערשיכורטע באק־כאנטישע מוזיק? אריבער טויזענד יאהר האט זי גע־פייפט, געדונערט און געקלאפט דורך דעם טעמפעל ווייגארטען פון היעראפאליס, דאס האט זי געדונערט אין עהרע פון עשתורת, די אייביגע ווייב־מאן אהער מאן־ווייב. די טאפעל־געשלעכטליכע געטין. דער גע־שלעכטליכער אקט איז דער גאטעסדינסט אין דעם טעמפעל, ווייל זיי גלויבען אז דאס איז דער איינציי־גער מאמענט, ווען א מענש פערשטייט זיין גאט. פרויען שטורמען אנגעטון אין מענערשע קליידער, מענער אין פרויען־קליידער, זיי פעראייניגען זיך, זיי בעטען און גלחים רעגולירען די צערעמאניע און טער דעם קלאנג פון מוזיק, און יעדע מעגליכע פארם פון ליבע איז הייליג אין דעם משוגענעם קולט, מאנסבילען פערוואנדלען זיך אין ווייבער, אויס־שעפענדיג זייער קראפט און פון אלע זייטען שטרא־מען מענשען צום טעמפעל וואו אין מעכטיגע זיילען איז ארויסגעשטעלט די מענליכקייט און ווייבליכקייט אלס סימבאל פון גאטעס־דינסט".

מיר האבען דא געגעבען נאר אנ'אנדייט, א וואונק פון דער שילדערונג, ווי יענער געלערנטער האט עס פערצייכענט; אבער דאס איז געווען דער תמוז, דער מאן פון עשתורת, דער אויבערגאט פון זנות. און עס בלייבט טאקע אנ'אפענע פראגע, ווי אזוי האבען די יודישע חכמים גאר איבערגעלאזען זיין נאמען צווישען יודען.

יענע יודען, וואס זענען געווען פערזונקען אינם מיאוסען געצענדינסט, האט שוין פערטיידיגט דער יודישער קעניג מנשה.

ווען דער תלמודישער חכם רב אשי, לויט ווי די גמרא דערצעהלט, האט געפרעגט מנשה'ן, ווי אזוי עס איז מעגליך, אז דערוואקסענע מענשען מיט שכל זאלען דינען דער געצע, האט דער יודישער קעניג געענטפערט:

„ווען דו וואלסט געלעבט אין אונזער צייט, וואלסטו נישט נאר געדינט צו איהר, נאר דו וואלסט זיך אנגעהאלטען אן א פאלע פון איהר קלייד און איהר נאכגעלאפען אין עק וועלט".

אין יענער געצענדינערישער יודישער קעניג אפשר גערעכט געווען; אבער יודען וואלטען דאך נישט געקומען צו דעם געצענדינסט ווען זיי וואל־טען נישט געוואלט, נישט געזוכט צו דערנעהנטערען זיך צו די געצענדינערישע פעלקער און זיך אויס־מ'שען מיט זיי.

אבער אט דער איבריגער יאגען זיך געפעלען צו ווערען דעם גוי, דאס חנפענען זיך צום גוי, דער פערלאנג איהם נאכצוטון, דאס שעהמען זיך מיט דעם אייגענעם „איך", מיט אלץ וואס איז יודיש, אבי צו געפינען לייטזעליגקייט אין די אויגען פון דעם גוי, — אט דער דראנג נאך אסימילאציע האט געבראכט דאס גרויס אומגליק, וואס האט געפיהרט צום חורבן.

רעכט און לעבען

יורידישע ביילאַגע פון „נייעם פאָלקסבלאַט"

וועגען דער שטראַף-פּאָליטיק פון נייעם שטראַף-קאָדעקס

(בעמערקונגען)

א כאַראַקטעריסטישער שטריך אין דער שטראַף־פּאָליטיק פון נייעם שטראַף קאָדעקס איז דער אומשטאַנד, וואָס פאַר אַלע פאָרגעזעהענע פערברעכענס בעשטימט דער געזעצגעבער בלויז די מאַקסימאַלע שטראַף-סאַנקציע. דאַגעגען ווייזט ער אינגאַנצען נישט אָן דעם דראָהענדען דערפאַר רעפּרעסיע-מינימום אַזוי, אַז פאַר אַזאַ מינימום דאַרף אין יעדען איינצעלנעם פאַל אָנגענומען ווערען דער אַלגעמיינער שטראַף - מינימום און נעמליך: ביי תפיסה — 6 חדשים, ביי אַרעסט — 1 וואָך און ביי אַ געלד-שטראַף — 5 זלאָטעס.

ממילא האָט טאַקע דאָס געריכט די מעגליכקייט ביים אויסמעסטען אַ שטראַף פריי צו לאַווירען אויפ'ן לאַנגען שטח צווישען אַלגעמיינעם מינימום און געגעבענעם מאַקסימום.

פונדעסטוועגן מוז זיך אָבער דאָס געריכט, אויסמעסטענדיג אַ שטראַף, דאָך רעכנען קודם כל מיט די סיבות, וועלכע האָבען געטריבען דעם אָנגעקלאָגטען צו בעגעהן דעם פערברעך מיט די אופנים, ווי אַזוי דער פערברעך איז בעגאַנגען געוואָרען מיט דער בעציהונג פון פערברעכער צום בע'עוולה'טען, מיט דער אינטעליגענץ און כאַראַקטער פון פערברעכער, מיט זיין אויפפיהרונג ביז צום פערברעך און צום סוף מיט זיין האַלטונג נאָך דעם בעגאַנגענעם פערברעך. דאָס גלייכען איז אויך כדאַי צו בעמערקען, אַז ביים אויסמעסטען אַ געלד-שטראַף דאַרף דאָס געריכט בערעכטיגען די מאַטעריעלע סיטואַציע פון פער'משפט'ען.

דער געזעצגעבער גיט דעם געריכט די מעגליכקייט אין פיל פאַלען אַנצווענדען לויט זיין אייגענעם איינזעהן אַרעסט אַנשטאַט תפיסה אָדער אַ געלד-שטראַף אַנשטאַט אַ פרייהייטליכע רעפּרעסיע. בלויז לגבי איין קאַטעגאָריע בעשולדיגטע איז דאָס געריכט בעגרעניצט אין אויסוואַהל אַרעסט אַנשטאַט תפיסה און נעמליך, ווען ס'האַנדעלט זיך וועגען אַ פערברעך. וואָס איז בעגאַנגען געוואָרען צוליב נידערטרעכטיגע צוועקען. דאָס געריכט מאַר אויך נישט אויסבייטען אין מעגליכע פאַלען אַ פרייהייטליכע רעפּרעסיע אויף אַ געלד-שטראַף, אויב דאָס אָנווענדען אַזאַ פערמילדערונג וועט אין געגעבענעם פאַל נישט זיין צוועקמעסיג (לגבי אַ רייכען).

דאָס געריכט איז אויך בערעכטיגט אין פאַל פון פער'משפט'ען עמיץ צו אַ פרייהייטליכע שטראַף לויט זיין איינזעהן צו פעררעכענען אויפ'ן חשבון פון אויסגעמאָסטענעם שטראַף-אורטייל אַ טייל אָדער דעם גאַנצען פרעווענץ-אַרעסט.

רעדענדיג וועגען דער שטראַף - פּאָליטיק, דאַרף אויך צום סוף דערמאָנט ווערען די אינאָוואַציע, וואָס פיהרט אריין דער אַרטיקעל 60.

לויט'ן דאָזיגען אַרטיקעל וועט דאָס געריכט לגבי אַנ'אָנגעקלאָגטען, וואָס איז בעגאַנגען פאַר'ן אָפּלויף פון 5 יאָהר נאָכ'ן אָפּקומען די גאַנצע אָדער מינדעסטענס אַ דריטעל טייל פון דער אויסגעמאָסטענער שטראַף אַנ'ענליך פערברעך אָדער צוליב די זעלבע טעמים, קענען אָנווענדען אַ פערשאַרפונג אין פאָרם פון אַזאַ מין 50-פּראָצענטיגען פּרעמיע-צושלאַג צו דער פאָרגעזעהענער פאַר'ן געגעבענעם פערברעך מאַקסימאַלער שטראַף-רעפּרעסיע.

למשל: אויב איינער איז פער'משפט געוואָרען סוף 1926 יאָהר פאַר ליכוועס אויף זעקס חדשים תפיסה. די שטראַף איז ער אָבער עושט אָבגעזעסען אין 28 אָקטאָבער 1927. קוים ווערט ער אָבער אין 27 אָקטאָבער 1932 ווייטער בעגיין אַ ליכוועס-פערברעך, פאַר וועלכען דאָס געזעץ זעהט פאַר די העכסטע שטראַף תפיסה ביז 2 יאָהר קען איהם דאָס געריכט פער'משפט'ן אויף דריי יאָהר.

די דאָזיגע פערשאַרפונג קען אָנגעוואָנדען ווערען נאָר לגבי אַזוי גערופענע פּראָפעסיאָנעלע אָדער געוואוינהייטליכע פערברעכער.

י. אינפעלד

ספּעציעלער מלוכה-אָפּצאָהל

פון דעטייל-האַנדעל מיט אַלקאָהאָל-משקאות, וויין, מעד און ביר

לויט'ן אַרטיקעל 62 פון דער פאָראָרדנונג פון מלוכה-פּרעזידענט וועגען שפּריט-מאָנאָפּאָל, בעשטייערונג פון עסיג-עסענץ און פערקויף פון אַלקאָהאָל-משקאות ווערט פון 1-טען יאַנואַר 1933 איינגעפיהרט א ספּעציעלער מלוכה'שער אָבצאָהל פון אויסאַרבייטען, איבעראַרבייטען און פערקויפען די אויסגערעכנטע פּראָדוקטען.

מיר וועלען זיך בלויז אָבשטעלען אויף דער בעשטייערונג פון פערקויף. אלזא די בעשטייערונג פון פערקויף ווערט אָנגענומען ווערען לויט'ן פאָלגענדען טאַריף:

אונטערנעהמונגען, וועלכע פערקויפען א י ן פ ע ר מ א כ ט ע פ ל ע ש ע ר אלערליי אַלקאָהאָל-משקאות אין די שטעדט

פון דער 1. שטייער-קל. צאָהלען 200 זל. יעהרליך
" " 2. " " 100 "
" " 3. " " 50 "

וועלכע פערקויפען ביער, וויין און מעהד צאָהלען אין די שטעדט

פון דער 1. קאַטעגאָריע 50 זל. א יאָהר
" " 2. " 25 "
" " 3. " 15 "

רעסטאָראַנען, וועלכע פערקויפען אַלקאָהאָל-משקאות אין פ ע ר מ א כ ט ע פ ל ע ש ע ר א ו ן ג ל ע ז ע ר ו ו י י ז, אויב זיי בעשעפטיגען א פערזאָנאַל איבער 20 פערזאָן צאָהלען אין די שטעדט

פון 1-טען שטייער-קל. 900 זל.
" 2-טען " 600 "
" 3-טען " 300 "

אויב ביז 20 מענשען צאָהלען אין די שטעדט

פון דער 1. שטייער-קל. 400 זל. יעהרליך
" " 2. " 200 "
" " 3. " 100 "

צוקערניעס (אָהן געקאָכטע מאכלים) צאָהלען אין די שטעדט

פון דער 1. שטייער-קלאַס 200 זל א יאָהר
" " 2. " 100 "
" " 3. " 50 "

אונטערנעהמונגען, וועלכע פערקויפען בלויז וויין, מעהד און ביער צאָהלען אין די שטעדט

פון דער 1. שטייער-קלאַס 100 זל. א יאָהר
" " 2. " 50 "
" " 2. " 25 "

ש ט ע נ ד י ג ע ב ו פ ע ט ע ן מיט אַלערליי אַלקאָהאָל-משקא'ת צאָהלען אין די שטעדט

פון דער 1. שטייער-קלאַס 100 זל. א יאָהר
" " 2. " 75 "
" " 3. " 50 "

וועלכע פערקויפען בלויז ביער, וויין און מעהד צאָהלען אין די שטעדט

פון דער 1. שטייער-קלאַס 25 זל. א יאָהר
" " 2. " 12 "
" " 3. " 6 "

צ י י ט וו י י ל י ג ע ב ו פ ע ט ע ן מיט אַלערליי אַלקאָהאָל-משקאות צאָהלען אין די שטעדט

פון דער 1. שטייער-קלאַס 10 זל. א מעת-לעת
" " 2. " 7 "
" " 3. " 5 "

וועלכע פערקויפען בלויז ביער, וויין און מעהד צאָהלען אין די שטעדט

פון דער 1. שטייער-קלאַס 5 זל. א מעת-לעת
" " 2. " 3 "
" " 3. " 2 "

צו דער ערשטער שטייער-קלאַס ווערען פעררעכענט די פאָלגענדע שטעדט: קאַטאָוויץ, קראָקאָ, לעמבערג, לאָדז, פּויזען און וואַרשע; צו דער 2-טער שטייער-קלאַס געהערען שטעדט, וועלכע צעהלען לויט דער לעצטער פאָלקס-צעהלונג איבער 10 טויזענד איינוואוינער; צו דער דריטער שטייער-קלאַס ווערען פעררעכענט אַלע איבעריגע מקומות.

דער אָבצאָהל ווערט גענומען פאָראויס פאַר א גאַנץ יאָהר. מען וועט איהם אויך קענען איינצאָהלען האַלב יעהרליך: פאַר'ן ערשטען האַלבען יאָהר ביז'ן 1-טען און פאַר'ן 1-טען וועט מען מוזען איינצאָהלען פאַר'ן צווייטען האַלבען יאָהר.

אויב די אונטערנעהמונג איז געעפענט געוואָרען אין צווייטען האַלבען יאָהר אָדער זי איז טעטיג בלויז אין משך פון א סעזאָן, דאַרף זי אָפּצאָהלען נאָר א העלפט פון בעטרעפענדען טאַריף. פאַר נישט אָפּצאָהלען פינקטליך דעם דערמאָנטען אָפּצאָהל קען די אונטערנעהמונג צייטווייליג פערמאכט ווערען. א חוץ דעם וועט דער פערלענגער חוב סיי ווי אויפגעמאָהנט ווערען.

—לד

וויכטיגע פאַרשריפטען

וועגן פערזיכערונג אין פאַל פון אַרבייטסלאָזיגקייט

די ערשטע אויסצאָהלונג פון דער אָנערקענטער אונטערשטיצונג בעקומט דער אַרבייטסלאָזער נישט פריהער ווי 14 טעג נאָך דער רעגיסטראַציע אין מלוכה'שען אַרבייטסלאָזען פערמיטלונגס-אַמט.

אין משך פון דער גאַנצער צייט, ווען דער אַרבייטסלאָזער בעקומט אונטערשטיצונג, מוז ער זיך פערזענליך מעלדען צו דער קאָנטראָל אין די בעשטימטע טערמינען. אין פאַל פון פערנאַכלעסינען די דערמאָנטע פליכט צוליב נישט-בעגרינדעטע טעמים, קען איהם אלס שטראַף-סאַנקציע אָראָבגענומען ווערען די אונטערשטיצונג פאַר אַ צייט ביז 10 טעג.

יעדער אַרבייטסלאָזער, וועלכער נעהמט אונטערשטיצונג איז מחויב צו מעלדען דעם מלוכה'שען אַרבייטס-פערמיטלונגס-אַמט וועגען בעקומענער אַרבייט, אַפילו קורץ-דויערנדער, נישט בלויז דורך איהם, נאָר אויך דורך זיין משפחה מיטגליד, פאַר וועלכען ער נעהמט אונטערשטיצונג.

דאָס גלייכען איז אויך דער אַרבייטסלאָזער פערפליכטעט צו מעלדען אין פאַל, ווען אַזאַ משפחה-מיטגליד שטאַרבט אָדער בעקומט אויסהאַלט דורך אַנ'אַנדערער פערזאָן.

די דערמאָנטע מעלדונג דאַרף דער אַרבייטסלאָזער מאַכען ביי דער נאָהענטסטער קאָנטראָל אָדער אויסצאָהלונג.

פאַר נישט צופּאַסען זיך געטריי צו דער דאָזיגער בעשטימונג קען דער אַרבייטסלאָזער פערלירען די רעכט אויף אונטערשטיצונג.

נאָך דער אונטערשטיצונג דאַרף דער אַרבייטסלאָזער פערזענליך קומען. אין פאַל פון אַ פּלוצליגער קראַנקהייט קען די בעטרעפענדע סומע ביז צו דער קראַנקהייט אויסגעצאָהלט ווערען אַ בעפולמעכטיגטען דורך איהם פערזאָן.

ביים נעהמען די אונטערשטיצונג דאַרף דער אַרבייטסלאָזער יעדעס מאָהל מיטבריינגען די אַרבייטסלאָזען לעגיטימאַציע און דעם פערזענליכען דאָקומענט (פּאַס).

צום שלוס איז וויכטיג צו בעמערקען, אַז אין פאַל ווען עס ווערט פעסטגעשטעלט, אַז אין דער דערלאַנגטער דעקלאַראַציע איז אָנגעגעבען געוואָרען נישט ריכטיגע פּרטים אָדער אַז די לוין-אַרבייט איז נישט געווען די הויפּט-הכנסה פון אַרבייטסלאָזען, ווערט איהם דאָס אויסצאָהלען די אונטערשטיצונג אָבגעשטעלט און די שוין אויסגעצאָהלטע סומע פון איהם צוריקגעמאָהנט.

אין.

אויפקלערונגען

וועגען הנחות פאַר מיליטער-פליכטיגע

נישט אַלע ווייסען מסתמא פון דעם כלל, אז די יונגע לייט, וועלכע געניסען פון אַדראָטשעניעס אלס איינציגע שפּייזער, קענען אויך פעררעכענט ווערען אין נאַד-קאָנטינגענט.

פּונקט אַזוי האָבען אויך רעכט אויף אַנ'אַדראָטשעניע אלס איינציגע שפּייזער אָדער אויף א 5-חדשים'דיגע רעקרוטישע אויסבילדונג די פערבליבענע אין נאַדקאָנטינגענט. אויב די נויטיגע בעדינגונגען פאַר אַזא הנחה זענען ערשט אַנטשטאַנען נאָכ'ן פערצייכענט ווערען אין נאַד-קאָנטינגענט און די בקשה מיט די געהעריגע דאָקומענטען איז אָבגעגעבען געוואָרען אין פאָרגעשריבענעם טערמין.

דאָס גלייכען דאַרף אויך בעמערקט ווערען, אז אנ'אַדראָטשעניע אלס איינציגער שפּייזער אָדער די פּריווילעגיע פון א 5-חדשים'דיגע מיליטער-אויסבילדונג קענען אויך בעקומען אזעלכע מיליטער-פליכטיגע יונגעלייט, וועלכע געניסען פון אַדראָטשעניעס צוליב שטודיום, ווי באַלד זייערע נייע אנטשטאַנענע פאַמיליע-אומשטענדען בערעכטיגען זיי דערצו און זיי זענען נאָך נישט ארויס פון פאָר-עלטער (ביז 23 יאָהר).

אויך אפילו אין דעם פאַל קען די דערמאָנטע הנחה אנערקענט ווערען נאָר דעמאָלט, ווען די געהעריגע בקשה איז געוואָרען דערלאַנגט אין דער בעטרעפענדער סטאַרָאַסטווא אין משך פון 4 וואָכען נאָכ'ן אנטשטאַנענעם פאַמיליע-אומשטאַנד, וואָס בערעכטיגט צו אזא הנחה.

י. א.

אַנ'אַלעקסאַנדערער זאַקען-מאַכער וואַרפט אוועק זיין פרוי

מיט צוויי קליינע קינדער און אַנטלויפט קיין רוסלאַנד

אַ שכנטע דערקענט איהם אין אַ כאַרקאָווער פאַבריק און דאס כאַרקאָווער יודישע געריכט משפט צו אַלימענטען לטובת זיין פערלאָזענער משפחה אין אַלעקסאַנדער

מיט 8 יאָהר צוריק איז דעם אַלעקסאַנדערער זאָקען-מאַכער חיים מאַרקאָוויטש פּלוצלונג איינגעפאַלען אַ שמע קולנו, אַז ער זאָל אַוועקוואַרפען זיין ווייב מיט די צוויי קליינע קינדער און אַנטלויפען אין דער וועלט אַריין.

געטראַכט און געטאָן. אין אַ שעהנעם העלען טאָג איז ער טאַקע פערשוואונדען געוואָרען אָהן אַ זייט געזונד פון שטעדטעל.

אַ לענגערע צייט האָט די פערצווייפעלטע עגונה אַרומגעזוכט איבער אַלע עקען פון דער מדינה איהר טייערען געשפאָן און אַז זי האָט דעם האָניג-פויגעל אין ערגיץ נישט געקענט פאַקען, האָט זי רעזיגנירט פון זיינע גליקען, גענומען אַליין האָרעווען ביים זאָקען-מאַשינדעל און איינציגווייז אין איהם אָנגעהויבען צו פערגעסען.

טרעפט זיך אַ געשיכטע, אז אין אַ צייט אַרום לאָזט זיך אוועק פון זעלבען אַלעקסאַנדער קיין רוסלאַנד עפּעס אַ זאָקען-אַרבייטערין, זאָגאַר אַ שכנטע אין אַפילו אַ קרובה פון דער דערמאָהנטער עגונה.

די אַלעקסאַנדערער אַרבייטערין וואַנדערט אַזוי לאַנג אין ברייט איבער די רוסלענדישע שטעט און שטעדטלעך ביז זי קומט ענדליך אריין אין אַ כאַרקאָווער גרעסערער שטרימף-פאַבריק.

מסתמא דערקענט זי אין איינעם פון די פאַך-אַרבייטער פון דער פאַבריק דעם אַלעקסאַנדערער תכשיט.

זי מאַכט זיך גאָרנישט וויסען און איז גלייך מודיע וועגען דער מציאה זיין פערלאָזענער פרוי און מאָדערט פון איהר ארויס א בעפולמעכטיגונג צוזאַמען מיט אַלע איבריגע נויטיגע דאָקומענטען.

אין משך פון א גאָר קורצער צייט איז אַ דאַנק דער ענערגישער קרובה געגען געפונענעם מאַן פון דער אוועקגעוואָרפענער משפחה פערפיהרט געוואָרען אין כאַרקאָווער יודישען געריכט אַנ'אַלימענטען-פּראָצעס.

די פערלאַנגטע "יממענטע" אין דער הויך פון 25 פּראָצענט פון פערדינסט זענען פון איהם צוגע'משפט געוואָרען און דער מאַהנערין איז תיכף צוגעשיקט געוואָרען אַנ'אָפּשריפט פון אויסגעטראָגענעם פּסק-דין (געשריבען און מאָטיווירט אין יודיש און אוקראַיניש).

שוין אייניגע חדשים ווי ס'ווערט איהם אראָפּגעצויגען דער צוגע'משפט'ער טייל פון אויסגעצאָהלטען אַרבייטס-לוין און ס'האָט זיך שוין אָנגעזאַמעלט אַ שווערע סומע געלד.

צוליב דעם אָבער, וואָס לויט די רוסלענדישע וואַלוטע-בעגרענצונגען טאָר מען נישט ארויספיהרען פון לאַנד קיין דאָלאַרען קען נאָך די פרוי מאַרקאָוויטש פון דער אָנגעקליבענער סומע נישט געניסען, בעמיהט זי זיך ביי די מאָסגעבענדע פאַקטאָרען, אז מ'זאָל פאַר איהר מאַכען אַנ'אויסנאַהם און איהר בקשה זאָל שוין טאַקע בעפרידיגט ווערען.

אַרגוס

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

דאנערשטאג
ט
11
מנחם אב תרצ"ב

אויגוסט
זון-אויפגאנג 4.04
זון-אונטערגאנג 7.21

פון האנדעלס-געריכט

פירמע „יוליוש ראזנער, שותפים" רעגולירט אויף 40 פראצענט

אויף דער נעכטיגער זיצונג פון האנדעלס-געריכט, איז פערעפנטליכט געווארן אנ'אופגעלאשטש דער פירמע אברהם וויאנזאווסקי, פאבריק פון אייזן-אויסארבייטונגען (מיעלטשארסקא 9).

* * *

אין שייכות מיט דעם אופגעלאשטש פון דער פירמע „אויטא-טראנספארט", האט דאס געריכט געגעבן א צוגאב-טערמין אויף אנצומעלדען די חובות.

א צוגאב-חודש אויף אנצומעלדען די חובות, האט אויך בעקומען די פירמע „ס. סולקעס" (נאוואמיעסקא 15).

* * *

די געפאלענע פירמע שמעון לעווענבערג פון אזארקאוו, האט בעקומען א גליים אויף 3 חדשים.

* * *

אין שייכות מיט דעם „נאדזור" פון דער פירמע „יוליוש ראזנער, שותפים" האנדעלס-הויז (פיעטריק. 98) האט די פירמע איצט פארגעלעגט די קרעדיטארען א פארשלאג צו רעגולירען די חובות אויף 40 פראצ. אויסצוצאהלען אין ראטעס אין משך פון 2 יאהר.

דאס געריכט האט בעשלאסען צו עפענען רעגולאציע-אונטערהאנדלונגען אויף די פון דער פירמע פארגעלייגטע בעדינגונגען.

טאג-נאטיצען

פאראגראף 20 און די נייע עקזעקוציע-פארשריפטען

די נייע עקזעקוציע-פארשריפטען גיעהען אין קראפט. צווישען זייערע נייע אויפגאבן געפינט זיך אויך א פונקט, אז די סעקוועסטראטארען וועלען אויך קענען אדורכפיהרען עקזעקוציעס שבת, ימים-טובים און ביינאכט, וואס איז ביז איצט נישט געווען, ווייל די ביז איצטיגע פארשריפטען האבען זיך געשטיצט אויף די בעשטימונגען פון דער קאנסטיטוציע און פון ווערסאלער טראקטאט, אז די רעליגיעזע געפיהלען פון יעדען בירגער מוזען געשוינט ווערען.

איצט, שאפען אפ די נייע עקזעקוציע-פארשריפטען עטליכע פונקטען פון... דער קאנסטיטוציע.

אבער נעזעץ איז געזעץ. די שטייער-נאטשאלניקעס און די סעקוועסטראטארען וועלען זיכער פינקטליך אויספיהרען דאס געזעץ.

מיר ווילען דעם ענין בעלויכטען פון אנ'אנדער שטאנדפונקט, מיר האלטען, אז צו דער פראטעסט-אקציע, וועלכע ס'האבען אונטערגענומען די סוחרים, דארפען זיך אין דער ערשטער רייה פאראייניגען די יודישע קהלות. קודם-כל שוין צוליב דעם, וואס די קהלות זענען לויט די בעשטימונגען פון געזעץ — רעליגיעזע, די דאזיגע רעליגיעזע רעפרעזענטאנצען טארען דעריבער נישט גלייכגילטיג צוקוקען, ווי ס'ווערען געטרעטען מיט די פיס די רעליגיעזע געפיהלען פון די יודישע בירגער, די רעכט, וואס זענען גאראנטירט געווארען, ווי מיר האבען שוין אנגעוויזען, דורך דעם ווערסאלער טראקטאט און דורך דער פוילישער קאנסטיטוציע. האבען מיר דאך אין דעם קהלה-געזעץ דעם בעריהמטען פאראגראף 20, וועלכער צווינגט אונז פשוט צו זיין רעליגיעז, אויב נישט, קען ביי אונז אפילו צוגענומען ווערען דאס וואהל-רעכט צו דער קהלה.

והשנית דארפען מיר אנווייזען אויף א גאנץ אנדער ענין, צוליב וועלכען די קהלות מוזען ווי אמשארפסטען פראטעסטירען געגען די נייע עקזעקוציע-פארשריפטען. ווי ס'איז שוין בעקאנט, וועט דער שטייער-אמט איבערנעהמען די אינקאסא פון אלע מינים שטייערן און סאציאלע אפצאהלונגען און נאר די פינאנץ-סעקוועסטראטארען וועלען קענען מאכען עקזעקוציעס פאר די דערמאהנטע שטייערן און אפצאהלען. ס'קומט דעריבער אויס, אז אויך דעם קהלה-עטאט וועט איינמאהנען דער שטייער-אמט.

עס קען ווייטער אויסקומען, אז פאר פערלעגענעם גמינע-עטאט, וועט מען ביי דעם צאהלער אדורכפיהרען א ליציטאציע אין שבת, אדער גאר צו כל-נדרי, ווייל דער סעקוועסטראטאר קען קומען ווען נאר ער וועט וועלען און פערקויפען די פערשריבענע זאכען.

קיינער האט זיך ביז איצט נישט אפגעגעבען קיין גענויען חשבון, וואס דראהט מיט'ן איינפיהרען די נייע עקזעקוציע-פארשריפטען. די קהלות האבען אפילו נישט דורכגעלייענט די נייע פארשריפטען און ממילא, נאך נישט גערעדט וועגען דעם. ס'איז דעריבער דער חוב פון די קהלות גלייך צו אינטערווענירען און מאטיווירען זייער שטעלונג. א גוט געמיינזאמער פראטעסט קען האבען ערפאלג און דאס טאר נישט פערנאכלעסיגט ווערען.

י. ד.

גנבים נעמען זיך צו אנ'אנדער „פאך"

און ווערען געכאפט אויף דער „הייסער מינוט"

(2) צוליב די אפטע גנבות אויף די מארק, האט די פאליציי אויפגעשטעלט א פערשטארקטע שמירה.

דינסטאג בעת'ן טארג אויפן באלוטער מארק, האבען געהיים-אגענטען בעמערקט צוויי בעקאנטע גנבים דרעהען זיך ארום די פיהרען. די אגענטען איז אבער פארגעקומען פערדעכטיג, וואס די לייט בעצאהלען פאר די פראדוקטען, און דערביי גייען זיי פון איין פוהר צו דער צווייטער.

ווען די אגענטען האבען ביי איינעם פון די פויערים געפרעגט מיט וואסערע געלד זיי האבען בעצאהלט, האבען זיי זיך איבערצייגט, אז זיי פערשפרייטען פאלשע 5 זלאטיס. די לייט האבען נישט געווארט אויף דער עקספערטיזע און אנטלאפען. זיי זענען אבער געכאפט געווארען, און ווי ס'האט זיך ארויסגעשטעלט זענען זיי אדאם באלדיג (ווזשעזשינסקא 60) און סטאניסלאוו זשעלינסקי (טעפער-גאס 1). בעת דער רעוויזיע האט מען ביי זיי געפונען עטליכע פאלשע 5 זל. און א גרעסערע צאהל פאלשע 50 גר. מטבעות. ביידע זענען זיי ארעסטירט געווארען. אין זייערע וואוינונגען האט מען געפונען א גרויסען זאפאס פאלשע 5 זל. און 50 גר. מטבעות. גיפס-פארמען, פיילען און מאטעריאלען, וואס ווערן געברויכט צו דער ארבייט.

באין ברירה איז א פעקעל זאקען אויך אנ'ארטיקעל...

געקומען נאך א נדבה, גענומען זאקען און געגאנגען אין תפיסה

(2) ווי ס'ווייזט אויס, געפינט זיך די זאקען-בראנזשע אין לאדז אין א זעהר שפל'דיגער מדרגה.

אז מיט דער זאקען-בראנזשע איז נישט פויגלדיג, איז צו זעהען דערפון, וואס דער זאקען-פאבריקאנט סוכעצקי פון פולנאצנא 10, לאזט איבער זיין לאגער אויף הפקר אהן שום אויפזיכט.

און אז די טיר איז אפען, געפינען זיך פארט בעלנים אויף אביסעל ביליגע סחורה.

נעכטען, אז סאכעצקי האט ווידער אפען געלאזט די טיר און אין געשעפט איז קיין לעבעדיגער פויגעל נישט געווען, איז אריינגעקומען א בעטלערין בעטען א נדבה. אזוי ווי קיין נדבה האט זי נישט בעקומען, האט זי ארפגענומען דעם זאק פון די פלייצעס, ארויסגענומען די דארע רעפטלעך ברויט און אנגעפאקט מיט זאקען.

ווען די בעטלערין איז שוין געווען פערטיג מיט דער „פאקונג", איז פלוצלונג אנגעקומען דער בעל-הבית, זעהענדיג די דאזיגע „אומבעקאנטע קונה'טע" מיט'ן פעקעל אין דער האנד, האט באלד פערשטאנען, וואער ס'איז דער גאסט און גערופען א פאליציאנט.

ווי ס'האט זיך ארויסגעשטעלט, איז די בחורטע די 32-יעהריגע חגה פישמאן, פון זגערזשער 26. זי איז א בעקאנטע גנב'טע, און אין דערום „עראבעטען" געווארען אין טורמע אריין.

נייע ווירטשאפטליכע ארגאניזאציע

פון פריוואטע באהן-ראמפעס און וואגאנען-בעזיצער

די לאדזער ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס איז מיטגעטיילט געווארען, אז ס'האט זיך געגרינדעט א נייע ווירטשאפטליכע ארגאניזאציע א. נ. „פערבאנד פון וואגאנען-בעזיצער און באהן-ראמפעס".

ווי ס'שטעלט זיך ארויס, געפינען זיך אין פוילען 2 טויזענד פריוואטע באהן-ראמפעס, דערביי געהערען אנ'ערך 6 טויזענד וואגאנעס צו פריוואטע מענשען. אויך אין לאדז האבען מאנכע פירמעס אייגענע באהן-ראמפעס און וואגאנעס, ווי למשל: שייבלער און גראמאן, פאזנאנסקי, א. אנד.

די נייע ארגאניזאציע האט די אויפגאבע צו פערטיידיגען די אינטערעסען פון די באהן-ראמפעס און וואגאנען-בעזיצער.

נייער סיסטעם פון ארויסגעבען

ערלויבנישען אויף אימפארט-ארטיקלען פון אויסלאנד

(א) ווי מ'טיילט מיט פון דער האנדעלס-קאמער, ווערט איצט איינגעפיהרט א נייע פראצעדור ביים ערלעדיגען אימפארט-פארמאליטעטען. דער אימפארטער וועט פון איצט אן דארפען אויספיהלען א נייעם טיפ בלאנקעט פון פ. ק. א. אויפן נומ. 38,499 — קאנטא-נומער פון האנדעלס-מיניסטעריום.

די נייע פראצעדור וועט פיל פערלייכטערען די קאנטראל און דאס אויסשטעלען די ערלויבענישען. אין צוזאמענהאנג דערמיט, זענען די ביז-איצטיגע בלאנקעטען צוריקגעצויגען געווארען.

קאנפיסקירט א גרויסן טראנספארט געשמוגעלטע סחורה פון דייטשלאנד

סוחר איז אויפ'ן ארט ארעסטירט געווארן

(2) אויף פאמארסקא גאס, האט א פאטרול פון דער גרעניק-וואך פערהאלטען א פוהר, וואס געהער צו אבע ארבאך. אויף דער פוהר האט מען געפונען א גרויסע צאהל ראזיר-מעסערס, שער-מאשינען פאר פריזיער'ס און אנדערע געשמוגעלטע מכשירים פון דייטשלאנד.

צוליב דעם, וואס ארבאכ'ן האט מען שוין מיט א וואך צוריק פערהאלטען מיט א טראנספארט געשמוגעלטע סחורה, איז ער ארעסטירט געווארען.

צוגאב-פאבאר

(2) מארגען, פרייטאג, וועט אמטירען אויף אל. קאשטשושקי 21 א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר די יאהרגענג 1911 און עלטערע, וועלכע געפינען זיך אין דער עווידענץ פון פ. ק. או. לאדז-שטאט און וואוינען אין די שטחים פון 2, 3, 5, 8, 9 און 11 פאליציי-קאמיסאריאטען און זענען נאך ביז איצט נישט געשטאנען פאר קיין קאמיסיע און האבען נישט רעגולירט זייער בעציהונג צום מיליטער-דינסט.

א שטאטישע דעלעגאציע פאהרט היינט קיין ווארשא

(2) היינט פאהרט קיין ווארשא מצד'ן מאגיסטראט פרעזידענט זשעמיענצקי און לאוניק קוק וועלכע וועלען אינטערווענירען ביי דער רעגירונג וועגען א רייה שטאטישע ענינים.

די דעלעגאציע וועט אויך אינטערווענירען וועגען פערלענגערען דעם טערמין פון איבערגעבען דעם פינאנץ-אמט דאס איינקאסירען די שטאטישע שטייערן און אויך וועגען איינגאנצען סקאסירען די דאזיגע פעראָרדנונג.

אורלויב אין דער פאליציי

(2) נעכטען האט בעקומען אורלויב דער לייטער פון 12 קאמיסאריאט אספיראנט אימירסקי.

דער לייטער פון 13 קאמיסאריאט יוזעף וויענצקאווסקי איז נעכטען צוריקגעקומען פון אורלויב.

שרודמיעסקא 15 — טעאטער „סקאלא" — שרודמיעסקא 15

קינסטלער-אנסאמבל פון ווילנער און ווארשעווער ארטיסטען

מיט אנטייל פון ערשטקל. ארטיסטען-אנסאמבל: באַרסקא-פישער, שילער רבקה, ראזענבלום דבורה, בוזגאן חבל, בליאכער שבתי, לאנדוי שמואל, טעלניק נחום, סטרוגאטש יוסף, שריפטזעצער לייב, ביאלקאוויטש.

היינט, דאנערשטאג, דעם 11-טען אויגוסט, 9 אוונט — צום 8-טען מאל

צום ערשטען מאל אויף דער יוד. בינהנע!

ה. לייוויק'ס גרויסע ווערק

„קייטען"

— אין 3 אקטען, —

רעזשי: ח. בוזגאן

1-טער אקט: קאטארגע-רעזשים, און דאס אנטלויפען פון תפיסה. 2-טער אקט: הונגער-שטרייק און אויסברוך פון רעוואלוציע. 3-טער אקט: ברודער-קאמף און די נקמה פון צארס דינער.

סיבירער קאטארגע-לידער.

ספעציעלע תפיסה-דעקאראציע און קאסטיומירונג

סורפריז! כדי צו געבען א מעגליכקייט ארבייטער און אינטעליגענץ צו בעזוכען לייוויק'ס „קייטען" — האט די דירעקציע בעשלאסען צו געבען

שבת, דעם 13-טן ד. ח. 12 א זייגער בייטאג

א פאפולערע פארשטעלונג פון 50 גראשן ביז 1 גילדן

ארגאנג: ארבייטער-ארגאניזאציעס, געזעלשאפטליכע אינסטיטוציעס און פעראיינען, קענען זיך ווענדען טעגליך פון 11—1 אין קאנצעלאריע וועגען פארשטעלונגען און הנחות פאר זייערע מיטגלידער.

דירעקציע.

DOKTOR

H. WOŁKOWYSKI

צעגעלניאנא 4, טעל. 90-216

ספעציאל-ארצט פאר הויט- און ווענערישע קראנקהייטען, מענער-שוועכע. אלע ארט אנאליזען, עלעקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען.

צוריקגעקעהרט.

נעמט אן פון 8–2 און פון 5-9 אוונד.

בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען.

טראגישער סוף פון א משומדת

א הארצרייסענד געשעהעניש מיט א יודיש מיידעל, וועלכע האט זיך פערליבט אין א קריסט, זיך גע'שמדט און מיט איהם חתונה-געהאט

זי האט אוועקגעזעצט איהרע צוויי קינדער ביינאכט אויף פעטריקאווער גאס און אליין איז זי פערשוואונדען

די לעצטע צייטען טרעפען זיך אלץ אפטער פאלען, ווען עלטערן לאזען אויף הפקר, צוליב נויט, זייערע קינדער און רעכענען זיך דערמיט, אז גוטע מענשען וועלען די קינדער צונעהמען און זיי ערציהען, ביז ס'וועלען קומען צייטען, ווען די עלטערן וועלען קענען צוריקנעהמען זייערע קינדער. אבער אזא פאקט פון אוועקווארפען קינדער, ווי מיר נאטירען אויף דעם ארט האט די צייטונגס-כראניק ביז איצט נאך נישט געהאט.

עהערנעכטען שפעט אין אוונד האט דער פערבייגעהער אויף פיעטריקאווער 216, אברהם האבער, בעמערקט

אויף א טרעפעל פון א געוועלב זיצען 2 קליינע קינדער

פון אנ'ערך 6 און 4 יאהר, צוגעטוליעט איינער צום אנדערן אין דער קאלטער נאכט און דרימלען. דעם ה' האבער איז אויפגעפאלען געווארען די דאזיגע סצענע און ער האט זיך אוועקגעשטעלט פון דער ווייטענס, כדי צו זעהען אפשר וועט ווער צו די קינדער צוגעהען, אדער זיך מיט זיי פעראינטערעסירען.

ווען דאס איז אין פערלויף פון א לענגערער צייט נישט געשעהען, האט ה' האבער דערויף אויפמערקזאם געמאכט דעם נאהענטסטען פאליציאנט, וועלכער האט ביידע קינדער אפגעפיהרט אין קאמיסאריאט. דארט איז באלד קלאהר געווארען, אז ס'האנדעלט זיך

נישט וועגען קיין פערבלאנדזשעטע קינדער, נאר וועגען פשוט אונטערגעווארפענע.

ווייל דאס עלטערע יונגעלע האט דערצעהלט, אז די מאמעשי האט זיי געהייסען אויף די טרעפעך שלאפען.

ביים אויסטוען די קינדער צום שלאפען לעגען האט זיך גלייך ארויסגעשטעלט די סיבה צוליב וואס די מוטער האט די קינדער געלאזען אויף הפקר, אוועקגעווארפען אויף שטענדיג.

דאס עלטערע יונגעלע האט געהאט אנגעבונדען אויפ'ן האלז א טארבעלע, אין וועלכען ס'איז געלעגען א לאנגער בריף געשריבען אין א גוטער פויליש ע.ל שפראך. דער בריף האט געהאט אנ'איבערשריפט: „צו אלע גוטע מענשען, וועלכע וועלען זיך אינטערעסירען מיט'ן גורל פון מיינע אומגליקליכע קינדער. אין דעם בריף געפינט זיך די געשיכטע און דעם סוף פון מיין לעבען". מיר גיבען איבער כמעט אינגאנצען

דעם אינהאלט פונ'ם טראגישען בריף:

„איך בין געבוירען אין לאמזשא. ביי זעהר רייכע עלטערן. מיין פאטער איז געווען א רייכער וואלד-סוחר. איך בין ערצויגען געווארען אין יודישען רעליגיעזען גייסט. הגם מיך האט שטענדיג געצויגען צו וועלטליכער קולטור, צוואס מיין מאמע האט מיר אויך צוגעהאלפען. דעריבער האט מיין פאטער געמוזט נאכגעבען און איך האב געלערנט אין גימנאזיע. איך האב די גימנאזיע נישט געענדיגט, ווייל שוין דעמאלס, ווען איך בין געווען אין אכטען קלאס, האב איך זיך פערליבט אין א קריסטליכען גימנאזיסט, א זוהן פון א לאמזשער ריכטער. פערשטעהט זיך, אז די ליבע האב איך געפיהרט אין געהיים, קיינער האט וועגען דעם נישט געוואוסט.

אונזער ליבע איז געווען א שטארקע, א הייסע, איך שווער ביי אלעם היילינגען, אז דער דאזיגער סטודענט איז געווען אנ'ארענטליכער מענש, ער האט מיך שטארק געליבט, ווען איך בין געווען שוין עטליכע חדשים פאר דער מאטורע, האב איך דערפיהלט, אז איך ווער א מוטער. פערשטעהט זיך, אז איך האב נישט נאר געמוזט ארויס פון דער שולע, נאר אויך געמוזט פערלאזען מיין עלטערנס פרומע הויז. אפילו די מאמע האט אויף מיר מעהר קיין שום רחמנות נישט געהאט. איך האב פערלאזען לאמזשע צוזאמען מיט מיין געליבטען, וועלכער האט אויך געהאט דעמזעלבען גורל וואס איך און געמוזט פערלאזען זיין עלטערנס הויז. מיר זענען אוועקגעפאהרען קיין לאדז.

— וואס האב איך געהאט פאר א אנדערע עצה — לייענען מיר ווייטער אין דעם בריף — ווי זיך שמד'ן, כדי צו קענען חתונה האבען מיט מיין געליבטען, אזוי האב איך אויך געטון. מיר האבען חתונה-געהאט און געלעבט בעשיידען, אבער צופרידען. מיין מאן האט בעקומען א פאסטען אויף דער לאדזער פאסט, הגם ער האט געהאט א קליינע פענסיע, זענען מיר, ווי עס איז, אויסגעקומען. איך האב געבוירען די צוויי קינדערלעך, וואס איהר זעהט דא. מיר האבען געהאט די בעסטע האפנונגען אויף דער צוקונפט. לײדער זענען מיינע האפנונגען נישט מקוים געווארען.

מיט א יאהר צוריק האט מיין מאן אנגעהויבען צו קרענקלען, אפגעקרענקט אנ'ערך 4 חדשים און געשטארבען. דאס איז געווען א שרעקליכע טראגעדיע, איך בין געבליבען איינע אליין אויף דער וועלט, אהן איין קרוב, אהן קיין איין פריינד, אפילו אהן קיין איין בעקאנטען.

איך בין געבליבען אהן שום מיטלען צום לעבען, אהן שום אויסזיכט און האפנונג מיט צוויי קליינע קינדער ביי דער האנד, איך האב כסדר געהונגערט. וואס מיט מיינע עלטערן אין לאמזשע איז געווארען, ווייס איך נישט ביז איצט. אלע זיינען געווען צו מיר אכזריות'דיג, מ'האט מיך אנגעהויבען צו בעטראכטען צווישען מיינע שכנים ווי א „זשידובקא". ווען איך בין שולדיג געבליבען דירה-געלד, האט דער ווירט קיין שום ריקזיכט אויף מיר נישט געהאט און מיך ארויסגעווארפען פון דער דירה. אזוי איז עס געקומען דערצו, אז איך האב זיך, צוזאמען מיט מיינע קליינע קינדער, געפינען אויפ'ן גאס.

איך לאז זיי איצט איבער, אז מענשען זאלען זיך אויף זיי מרחם-זיין, דאס זענען שטילע, גוטע קינדער. איך וועל אנהויבען ארבייטען, די שווארצסטע ארבייט וועל איך טון און פון דערווייטענס אבסערווירען, וואו מיינע קינדער געפינען זיך און ווי אזוי זיי האדעווען זיך. ווען ס'וועט מיר נאר מעגליך זיין, וועל איך מיינע קינדער צו מיר צוריקנעהמען, ווייל זיי זענען ביי מיר דאס טייערסטע אויף דער וועלט".

די פאליציי האט די קינדער איבערגעגעבען אין דער אפטיילונג פאר געזעלשאפטליכען שוץ ביים מאגיסטראט.

!!! אהן גוט מארגען

איכה?

היינט זאגט מען נישט „גוט מארגען", ס'איז תשעה באב — מיר זענען אבלים.

יודען וויינען, יודען קלאגען. יאהר-איין, יאהר-אויס, יעדען תשעה-באב קלאגען מיר אויפ'ן חורבן. מיר טוען אויס די שיך, מיר פאסטען, מיר פייניגען זיך — און מיר זאגען קינות.

אבער יעדעס יאהר, יעדען תשעה-באב, ווערט דער חורבן א גרעסערער. יעדען תשעה-באב, הערען מיר אנדערע קלאג-לידער. יעדען תשעה-באב הערען מיר אנ'אנדערען „איכה":

יעדער לאדזער יוד האט אנ'אנדערען איכה. צו וועלכען לאדזער יודישען סוחר, איהר קומט אריין, דארפט איהר זיך אוועקזעצען אויף דר'ערד, אויסטוען די שיך, און זאגען — „איכה"!

צו וועלכען פאר'מלחמה'דיגען גביר, איהר קומט אריין אין שטוב, דארף מען זאגען — איכה?

אין וועלכע פילאנטראפישע אינסטיטוציע איהר קומט אריין און איהר וועט זיך נעהענטער צוקוקען צו דער „פילאנטראפישער ארבייט", וועט איהר זיך דארפען אוועקזעצען אויף דר'ערד, און זאגען — איכה '..

קומט איהר אריין אין דער לאדזער קהלה, און וועט זיך נעהענטער צוקוקען צו דער קהלה'שער שיטעל, וועט איהר מוזען זאגען — איכה?..

נו, און אונזערע ברידער אין דייטשלאנד? דארפען זיי נישט א גאנץ יאהר זיצען אויף דר'ערד און קלאגען אויף דעם חורבן — איכה?..

היינט זאגען מיר נישט „גוט מארגען" - מיר זענען אבלים!

אב—נעס.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) פאטאש (פלאץ קאשטשעלני 10), כארעמזא (פאמארסקא 12), מילער, (פעטריקאווער 46), עפשטיין (פעטריקאווער 225), גארטשינסקי (פשעיאזד 59), אנטאניעוויטש (פאביאניצקא 50).

יודישער טרעגער אונטער די רעדער פון אנ'אויטא

(2) אויף פיעטרקאווער 27 איז דער 46 יעהריגער לייבוש גערשט (פון קשיושאווא 1) איבערגעפאהרען געווארען פון אנ'אויטא, וועלכער האט בעקומען שווערע וואונדען אויפ'ן גאנצען קערפער. דער שאפער איז צוגעצויגען געווארען צו געריכטליכער פעראנטווארטליכקייט.

די אויפפיהרונג פון ה. לייוויקס „קייטן" אין „סקאלא"

די יודישע טרופע אין טעאטער „סקאלא", געפינט זיך אויפ'ן וועג פון זוכען א ריכטיגע, די טרופע זוכט, מאכט פרובען און מעגליך, אז זי וועט געפונען א[...] די ליניע פון א טעאטראלער פארם, וואס זאל קאנען אויסדריקען א בעשטימטען, נישט נעבעלהאפטען כאראקטער.

דאס יודישע טעאטער געפינט זיך איצט בכלל אין דער פאזע פון אראפטרייסלען פון זיך אלטע פארמען און בעמיהט זיך אויסצוגעפינען עפעס א נייעם אינהאלט און א נייעם פארם, אויסצובילדען א נייעם טעאטראלען קלאנג, וואס זאל ברייט אפקלינגען אין דער יודישער גאס; דאס יודישע טעאטער שטעהט איצט אויפ'ן שייד-וועג און קוקט אויס אויפ'ן אנקומען פון א נייעם טעאטראלען גואל, וועלכער זאל בעווייזען צו בעפרייען דאס טעאטער פון די שוין פערעלטערטע בעגריפען מיט וועלכע עס איז נאך געפענטעט.

ביי דער טרופע אין „סקאלא" פיהלט מען דעם אונרוה פון א זוכענדען, מען פיהלט ביי איהר, די אונצופרידענקייט מיט דעם אפגעלעבטען און עס לאזט זיך אנזעהען, דער דראנג צו ענדערען, צו שאפען, איבערצובויען, אבי נאר ארויס צורוימען דאס פערעלטערטע, דאס אפגעשטאנענע.

אויפ'ן וועג פון זוכען האט זיך די טרופע אנגעשטויסען אויף לייוויקס סאציאלע דראמע „קייטען".

אנהויבענדיג מיט עליכע גארנישט זאגענדע מעלאדראמעס, ווייטער מיט דער רעפארטואר-שטיק ראספוטין, האט די טרופע מיט אמאל זיך געדרייסט, איהרגעגריסען מיט'ן מיטעלמעסיגען שאבלאן און — עס קלינגען איצט אין „סקאלא" לייוויקס „קייטען".

מיט דער דאזיגער אויפפיהרונג האט די טרופע געצווינגען צו לענקען די אויפמערקזאמקייט אויף איהר זייט מען דארף האבען מוט און איבערליכער זיכערקייט, זיך א נעם צו טון צו אזא דראמאטיש-ווערק, וואס פערמאגט נישט קיין שפאנענדער ספור-המעשה, קיין פערשארפטע און קאמפליצירטע האנדלונג, נאר א קאנפליקט צווישען א תפיסה און דער אויסערליכער וועלט און וואס איז נאך דערצו פערשפינען און פערוועבט מיט דיכטערישע פעדים.

לייוויק איז צוגעגאנגען צו זיין ווערק „קייטען" מיט דער כוונה צוצושמעטערן דעם קאלעקטיוויסטישען געדאנק, ערד-גאר, אויף א שארף בולט'ן אופן אונז איבערצייגען ווי ווייט דעם אינדיווידואליזם איז נאך פסיכיש איינגעבאקען, אפילו אין די רייהען, צווישען וועלכע מען וויל דעם אינדיווידואליזם פערטרייבען און זיך אריינווארפען אין שויס פון קאלעקטיוויזם.

דאס גאנצע ווערק איז א וועה-געשריי, עס איז א הילכיגער, ווייטאגליכער קרעכץ, איבער א פייניליכער מחלה, וואס פערפרעסט דער געזעלשאפט — אינדיווידואליזם.

עס נעמט ארום א גרויל ווען לייוויק ווייזט אונז דעם לעבעדיגען קבר — די תפיסה-קאמער, אין וועלכער עס זענען פערשפארט מענשען, וועמען עס טיילט איין און דער זעלבער גורל — אונמענשליכע מאטערנישען און דאך קאנען זיי נישט ארויס פון זייער הויט. אויך דא, אין דער תפיסה קאמער קומען צום אויסדרוק די געגענזעצליכע מענשליכע כאראקטערען און דאס פערשידענארטיגקייט פון מענשליכע ליידענשאפטען; אפילו אין דער שוידערליכער תפיסה, פערגעסען נישט מענשען איז זייער איך, אין דעם איך, וואס זיי היטען און שוצען ביי יעדער געלעגענהייט און מיט פערעקשנטער ענערגיע.

קאלעקטיוויזם איז טאקע א וואוילע זאך, נאר אז עס מאכט זיך א געלעגענהייט אראפצושלינגען א שטיקעל שאקאלאד, פון די אלגעמיינע פארציעס, צו גאר, זיך צו דערשלאגען צו א שטיקעל ברויט, בעת'ן הונגער-שטרייק, ארער איבערצולאזען א קראנקען בעת'ן אנטלויפען — ווערט עס געמאכט. איינער פערגעסט אפילו נישט אין א מאמענט פון לעבענס-געפאהר צו מאכען געשריי וועגען זיין טארבעלע צוקער.

דאס אינדיווידועלע, האט דאס ווארט, ווירקט און פיהרט אויס, הגם עס דערפיהרט צו חרטה, פייניליכע יסורים און טראגיזם.

אין זיינע „קייטען" שוידערט לייוויק אונז אויף מיט'ן גרויל, צוליב דעם חיה'שען, וואס צאפעלט נאך אינם מענשענס אינערליכע קייט. דאך געפינט מען אבער א שטיקעל טרייסט אין לייוויקס שטארבען פאר'ן כלל.

אלע ארעסטירטע אויסגעמישט, פאליטישע און קרימינעלע, שמאכטען אין דער תפיסה און אויב ס'פאלט אפ, מאמענטען, דער מוט ביי איניגע; אויב ס'גנב'עט זיך אריין אין האריץ פון נעכטיגען רעוואלוציאנער א שאטען פון צווייפעל, קלאפט אלץ אין האמערדיגע טעמפא דער נערוו פון די נערווען־לעווינע ער איז כסדר דאס וואכעדיגע אויג איבער זיינע אידעען-חברים, און ווען חברה קלאגען זיך, שטורמע געגען א חבר, וואס האט זיי פערראטען. בעטענדיג בענעדיגונג ביים צאר, ווען ס'דונערט דאס קול פונ'ם טייפעלשען תפיסה-וועכטער און ס'האגלען איבער די קעפ פון דער חברה זלזולים און שטראף-רייד. — איז לעווינע'ס אויג וואכענדיג.

דער שטרייק אין די סיבירער קוילען-מינען געהט אן מיט מסירת-נפש און לעווינע פיהלט אין זיך, ווי עס זינגט שוין אין זיין בלוט דאס ליד פון בעפרייאונג; ער פיהלט אז זייער אנוועזענהייט איז נויטיג אין דער אנפיהרערשאפט פון שטרייק — וועקט ער די חברה זיך ארויסצושפארען. אלע שפרינגען ארויס דורכ'ן חלל, אלע... אויסער דער חבר גריגארי, ביי וועמען די פיס זענען קראנק און נוקי, [illegible].

דער פרוב פון אנטלויפען האט זיך נישט איינגעגעבען... אלע זענען צוריק ארעסטירט... ווידער דער מאנאטאנער געקלאנג פון די קייטען אויף הענט און פיס; ווידער די האריגע נארע ארער נאך הארטערער דיל צום שלאפען.

אבער די אידעען-חברים, אויף דער פריי, זענען אויך נישט געשלאפען. אין איין רייטם מיט די געפאנגענע האט ביי זיי געשלאגען דער געדאנק פון שטירצען די אלטע ארדנונג, און די ארבייטער-האנד האט געזיגט... זי רייסט זיך אריין אין דער פינסטערער תפיסה, ברענגט ליכט פאר די געפאנגענע, שטראף פאר די ביז-איצטיגע אונטערדריקער. אין 3טן אקט, זענען שוין פערהאן חלוקי דעות צווישן די רעוואלוציאנערע רייהען, חברים ביז היינט דערקענען זיך נישט, און די שוואכערע יוערען פערזעצט אין דער זעלבער תפיסה, וואס בעת דער פריהערדיגער ארדנונג, מיט דער זעלביגער הארטקייט.

דער ברוך אין די רעוואלוציאנערע רייהען, קומט פאר אין א צייט, ווען דער שונא, די דרוזשינינ'ס זענען נאך נישט אינגאנצען בעזיגט, און דרוזשינין קומט מיט זיין ארמעע, און בעזיגט די רעוואלוציאנערען נעמט ווידער איבער די מאכט און לעווינע בעצאהלט מיט זיין לעבען, ער איז דער קרבן פאר'ן כלל.

ווי אזוי איז די רעזשי צוגעגאנגען צום דאזיגען מייסטער-ווערק? מיט א סך קארעקטקייט, מיט גרויס ערנסט, אבער נישט מיט דער פולער מאס פערטיפטקייט, וואס די „קייטען" פערלאנגען.

עס מערקט זיך א גרויס איילעניש און א שווערקייט ביים בעהערשען דאס מאטעריאל, בעזונדערס אין דריטען אקט. אזוי די „קייטען" פאדערט זיך נאך א סך ארבייט און זארגפעלטיגקייט, אז דאס ווערק זאל בעקומען דעם גאנצען אויסדרוק. דאך פערדינט דער ארטיסט בוזגאן א פערדינטע אנערקענונג. זיין ערשטער דעביוט, אלס רעזשיסער, ביי אונז, האט נישט אפגעגארט, אויב נאר ער האט בעוויזען צו האלטען דעם צושויער אין א געוויסער שפאנונג אין דער מאנאטאנער תפיסה-וועלט. דערצו נאך האט ער נישט געהאט פאר זיך די געהעריגע ארטיסטישע כחות אין וועלכע די „קייטען" בענויטיגען זיך.

די „קייטען" זענען אין גאנצען אנגעוויזען אויף אנ'אויסגעצייכנטען ארטיסטישען שפיל. די רעזשי גיט די ליניע, ווייזט דעם וועג און דער ארטיסט מוז ברענגען די שלימות פונ'ם ווערק.

אין דעם פאל אבער, רוקט זיך ארויס אין דער ערשטער רייה יוסף סטרוגאטש, וועלכער איז ממש קאנצערט אין זיין „נוקי".

טיילווייז בעהערשט אויך געלונגען זיין ראל (זאוולין) שבתי בליאכער.

שמואל לאנדוי געפינט נישט דעם ריכטיגען טאן פאר זיין „לעווינע". ער דארף זיך מעהר פערטיפען, פערטראכטען אין דער ראל פון ברויזענדען רעוואלוציאנער.

ח. בוזגאנ'ס „דניאל" מאכט אנ'איינדרוק, נאר עס פעהלט איהם פונדעסטוועגען דער רוסישער טעמפעראמענט פון אנ'אידעאליסט-פאנטאסט, וואס רייסט מיט, מיט זיין בעגייסטערטען גלויבען.

די ארטיסטען: שריפטזעצער (דרוזשינין), מעלביק (פרץ), זעלווער (גריגארי), ראזענבלום (סאלאמאן), ביאלקאוויטש (פעטער), לעווענשטיין (יאסעל), (מאויס), און ריכטער (קאווערזניקאוו), צייכנען אויבערפלעכליך זייערע טיפען. דאך מאכען מעהרערע סצענעס פון די „קייטען" א שטארקען איינדרוק.

די „סקאלא"-טרופע האט זיך מיט די „קייטען" געגעבען א רוק פאראויס אויפ'ן וועג פון ערנסטען טעאטער-שפיל.

טעאטער-מענש.

לויה פון דר. סצווערין שטערלינג

(ש—א) דער טויט פון חשיב'ן פראפעסאר ד"ר סצווערין שטערלינג האט ארויסגערופן אויפריכטיגען טרויער אין אלע קרייזען פון דער לאדזער בעפעלקערונג. צו דער לוויה איז געקומען א טויזענד-קעפיגער עולם, און צווישען זיי די אנגעזעהענסטע פערזענליכקייטען פון אונזער שטאט. עס זענען אויך געקומען צו פאהרען פערטרעטער פון ווארשא און לאדזער אומגעגענד.

פינקטליך האלב 2 מיטאג הויבט אן צו וואגען דער קאנטאר אלטערמאן אין טרויער-האלע דעם „אל מלא רחמים" אין בעגלייטונג פון סינאגאגען-כאר.

אין נאמען פון דער דאקטוירים-געזעלשאפט האט גערעדט: ד"ר פרענקעל, פון דאקטוירים-קאמער: ד"ר טאמאשעווסקי, אין נאמען פון די דאקטוירים פון פאזנאנסקיס שפיטאל — ד"ר ראבינאוויטש.

ביים אפענעם קבר האט דער ערשטער מספיד געווען אין נאמען פון מאגיסטראט, דער פרעזידענט זשעמיענצקי, וועלכער האט געזאגט צוו. אנד.:

„עס איז פריהצייטיג צו רעדען וועגען דעם מענש, וואס האט געארבייט 38 יאהר. אונגעהויער גרויס זענען זיינע פערדינסטען פאר לאדז. אין דער שטאט פון דער גרעסטער נויט און עלענד, וואו שווינדזוכט איז די גרעסטע מכה פאר די ארימסטע צווישען אונז. אלס פראפעסאר און דאקטאר האט ער געווידמעט זיין גאנץ לעבען דעם גרעסטען שונא פון פראלעטאריאט. ער האט בעוויזען ממש וואונדער פאר די ליידענדע קראנקע אויף לונגען. כבוד דעם פראפ. ד"ר סצווערין שטערלינג!

עס איז אוועק פון אונז א גרויסער דאקטאר, געזעלשאפטליכער עסקן, א לעהרער, און א בירגער.

אייביג וועט זיין הייליג זיין אנדענק!

מיט א גרעסערע טרויער-רעדע איז ארויסגעטרעטען דער נעוו. לייטער פונם דעפארטאמענט ביים געזונדהייטס-מיניסטעריום ד"ר ווראטשינסקי פון ווארשא, וועלכער האט געזעגענט דעם פערשטארבענעם אין נאמען פון דער ליגע פון קאמף געגען שווינדזוכט אין פוילען.

א פערטרעטער פון סענאט פון דער לאדזער „וואלנא-ווסעכניצא" האט געלויבט שטערלינג'ס גרויסע לייסטונגען: אלס פראפעסאר, לעקטאר און ערנסטער וויסענשאפטסמאן, וואס ער האט מיט זיך פארגעשטעלט.

אין נאמען פון די אסיסטענטען, תלמידים און נאהענטסטע פערעהרער האט דער וויצע-פרעזעס ד"ר שיפמאן געהאלטען א לענגערע רעדע וואס האט איבערגעלאזט א טיפען רושם אויף די פערזאמעלטע.

ער הויבט אן מיט די ווערטער:

— עס איז מיר צוגעפאלען די טרויעריגע ראלע דיך צו געזעגענען, ליבער פראפעסאר, אין נאמען פון דעם פעריתומטער אינערן אפטיילונג פון פאזנאנסקי'ס-שפיטאל, און אויך אין נאמען פון דיינע אסיסטענטען מיט וועלכע דו האסט גערייטעט אזויפיל יאהרען, איינפלאנצענדיג אין אונז די ליבע צו וויסענשאפט און די ערהאבענסטע אידעאלען, אלס דאקטאר און געזעלשאפטלער!

עס איז נישט מיין אויפגאבע ארומצורעדען די אומגעהויערע פערדינסטען דיינע אויף דעם מעדיצינישען און געזעלשאפטליכען געביט. וועגען די אונגעוועהנליכע ווערטען פון דיין גייסט און כאראקטער האט מען שוין דא גערעדט, און עס וועלען נאך רעדען אנדערע, וואס זענען מעהר בערופען איידער איך. איך וויל נאר געבען אנ'אויסדרוק פון טיפען ווייטאג, וואס נעמט אונז ארום אין דער מינוט, וואס דו געהסט אוועק פון אונדז אויף אייביג! מיר, וואס האבען געהאט דאס גליק צו שטעהען זייט א רייה יאהרען אזוי נאהענט צו דיר, בעוואונדערענדיג דיין אומדערשעפליכע ענערגיע, די אייביגע, ווי א הייליגער פאקעל וואס ברענט מיט אייפער צו וויסענשאפט. מיר האבען זיך נישט פארגעשטעלט, טראץ דעם וואס דיר איז אויסגעקומען מיט אונז צו רעדען וועגען דעם טויט, וואס דערנעהנטערט זיך פאר דיר, און אז דער סוף איז אזוי נאהענט, און אז דיין טיפער גייסט, וואס האט תמיד געווען די פערוויקעלטסטע פראגען וועט זיך אזוי גיך אפשטעלען. דאס וואס איז אונז אויסגעקומען פאר נישט וואורשיינליך איז געשעהען דעם 6-טען אויגוסט: דער אונברחמנות-דיגער טויט האט דיך ארויסגעריסען פון אונזער קרייז. עס איז צוגענומען געווארען ביי אונז דער געליבטער לעהרער און פיהרער.

כאטש דו ביזט געשטארבען פיזיש — אבער דיין גייסט וועט ווייטער לעבען צווישען אונז. דער גרויסער רוימישער דאעט האראציוס האט געזאגט וועגען א מענש פון אזא מאס ווי דו: — „איך וועל נישט שטארבען אינגאנצען, דאס גרעסטע פון מיין איך וועט בלייבען לעבען!" דיין ליכטיגע געשטאלט וועט אונז און די צוקונפטיגע גענעראציע מיטארבייטערס — דינען פאר א מוסטער.

שטעהענדיג פאר דיינע טויטע איינער, ליבער פראפעסאר, ווייסען מיר, דיינע תלמידים גוט דיין צוגעבונדענקייט צו אונזער שפיטאל — וועלכען דו האסט 38 יאהר פון דיין פרוכטבארען לעבען געווידמעט און פון וועלכען דו ביזט געווען די נשמה, דער מוח און די בעצירונג. אין דער טראגישער און פייערליכער מינוט פאר אונז — שווערען מיר דיר צו, אז אויף וויפיל עס וועט סטייען אונזערע כחות און פעהיגקייטען, וועלען מיר פארטזעצען דיין שפיטאל-ארבייט, טריי די טראדיציעס און אידעאלען, וואס דו האסט איינגעפלאנצט, און געהענדיג אויף דעם דורך דיר אנגעצייכנטען וועג, זייענדיג איבערצייגט, אז דאס איז דער ערהאבענסער און ווירדיגסטער אופן צו עהרען דיין אנדענק!

שלאף רוהיג, ליבער פיהרער אונזערער! זיי זיכער, אז די פרוכטען פון דיין ארבייט וועלען מיר נישט לאזען אונטערגעהן!

צום סוף האבען נאך גערעדט: ד"ר גאלדמאן פון ווארשע און ד"ר האנדעלכמאן — אלס עלטסטער דאקטאר לויט די יאהרען.

ביז 30 קרענץ פון פערשידענע שפיטאלען און אינסטיטוציעס זענען געלעגט געווארען אויפ'ן קבר פון פראפ. סצווערין שטערלינג.

סאניטארע קאנטראלעס

(א) א סאניטארע קאמיסיע האט געמאכט קאנטראלעס אין די געוועלבער אויף אלטשטאט און צוזאמענגעשטעלט 76 פראטאקאלען פאר אנטי-סאניטארען צושטאנד.

שטרייק פון „וואזשניס"

פון די לאדזער פאלקס-שולען

(2) אין זאל פון שטאט-ראט איז פארגעקומען א פערזאמלונג פון די וואזשניס פון די פאלקס-שולע', אויף וועלכער ס'איז ארומגערעדט געווארען די שלעכטע מאטעריעלע לאגע צוליב די רעדוקציע פון 10 פר. צ. און א גאנצע רייה עקאנאמישע פראגען.

ס'איז בעשלאסען געווארען, ארויסצוטרעטען אין א אלגעמיינעם שטרייק און נישט צוצוטרעטען צו דער ארבייט, ביז די פאדערונגען וועלען נישט נאכגעגעבען ווערען.

איינברוך-גנבה אין קריסטל. סוחרים-פעראיין

אין דער קאסע האט זיך געפונען א קאפיטאל... פון 24 זל.

(2) אין לאקאל פון קריסטליכען סוחרים-פעריין, אויף אנדזשעיא 34, האבען זיך בייגאכט ארייגעריסען גנב'ם, האבען אויפגעריסען די שופלעדער, אדורכגענישטערט די פאפירען און צוגענומען... 24 זל. א ח'יק קליינגעלד...

פאליציי זוכט די שלימזל'דיגע גנב'ם.

גנבות

(2) פון ישראל זילבערבערג'ס וואוינונג (זגערזשער 15), האט מען ארויסגע'גנב'עט 10 געוואנט.

ביי שמואל גרונדמאן (ציגעל-גאס 22), האט מען צוגענומען א גרויסען טראנספארט מאנופאקטור-סחורות.

ביי לעאן פיעכאטע (נאוואק 9), האט מען אויפ'ן באלוטער מארק ארויסגעצויגען א פארטפעל מיט געלד און וועקסלען.

פון אהרן יאקיבאוויטש'ס וואוינונג (גרינער מארק 6), האבען גנבים צוגענומען וועש און מלבושים און אנדערע הפצים.

א גוטען אפעטיט האבען זיי

נאר אפעטיט צום בעצאהלען האבען זיי נישט

(2) אין רעסטאראן „ווערסייל" זענען אריינגעקומען 2 געסט, האבען זיך ווערעכבעזעצט ביי א טישעל און זיך גענומען לאזען וואוילגעהען, אז ס'איז געקומען צום צאהלען, האבען זיי געמאכט פליטה. זיי זענען אבער פערהאלטען געווארען פון קעלנער. ווי ס'האט זיך ארויסגעשטעלט, זענען די „געסט" איגנאץ טאלאר, פון פאמארסקא 117 און דער מאמאשאווער איינוואוינער יאן גראבאווסקי. געגען זיי איז צוזאמענגעשטעלט געווארען א פראטאקאל.

רעווי-טעאטער „נאנג"

אין טעאטער „נאנג" אויף שרודמיעיסקא 17 געהט איצט א נייע רעווי א. נ. „די ליבע מיט שטערונגען" אין 18 בילדער. די רעווי איז א לעבעדיגע און מ'ווילט זיך גאנץ גוט. אין פראגראם זענען פערהאן פיינע סקעטשען, טענץ, לידער און מאנאלאגען. דער עולם לאכט אהן אויפהער. אין אנסאמבל צייכנען זיך אויס אידא ערוועסט און ווראבלעווסקי.

נייע טעלעפאן-פערבינדונגען

(2) ווי מ'טיילט מיט פון פאסט-אמט זענען איצט איינגעפיהרט געווארען נייע טעלעפאנישע פערבינדונגען צווישען לאדז מיט א גאנצע רייה שטעט אין פוילען און מיט יוגאסלאוויע.

געקומען קיין לאדז זוכען ארבייט

און געפאלען אין חלשות פאר הונגער

(2) די 19-יעהריגע יאנינא סלאווינסקא פון דארף סטאקי, איז מיט עטליכע טעג צוריק געקומען קיין לאדז זוכען ארבייט.

נאך עטליכע טעג ארומדרעהען זיך א הונגעריגע איבער די לאדזער גאסען, איז זי געפאלען אויף פעטריקאווער גאס 159 אוועקגעפאלען אין חלשות. די פאגאטאוויע האט זי אנ'אפגעשוואכטע אפגעפיהרט אין שטאטישען זאמעל-פונקט.

22 ליקווידירטע אונטער-נעמונגען

אין משך פון חודש יולי זענען אין לאדז ליקווידירט געווארען 15 האנדעלס-אונטערנעמונגען און 7 אינדוסטריע-אונטערנעמונגען.

אנ'אויטאמאט צום גאסען-פערקויף פון מילך

(2) א לאדזער טעכניקער האט דערפינדען אנ'אויטאמאט צו פערקויפען אין גאס קאלטע מילך זומער-צייט און ווארימע מילך ווינטער-צייט.

ווער הייסט יעקב שווארצבערג?

די יודישע קהלה האט בעקומען א בריף פון אמעריקאנער „היאס", אז ס'ווערט געזוכט דורך זיין שוואגער אין אמעריקא א געוויסער יעקב שווארצבערג פון לאדז, וועלכער האט געהאט א שאקאלאד-פאבריק. ער זאל זיין אנ'ערך 40 יאהר אלט און האבען 3 קינדער.

דער דאזיגער יעקב שווארצבערג דארף זיך ווענדען אין דער קהלה-קאנצעלאריע.

דער אבפאהר פון דער 1-טער לאדזער עקסקורסיע קיין ארץ-ישראל

דינסטאג איז מיט דער קאלישער באהן אבגעפאהרען די ערשטע לאדזער עקסקורסיע קיין ארץ-ישראל ארגאניזירט דורך ה' אינזש. יצחק זשעלינסקי. צום געזעגענען זיך מיט די עקסקורסאנטען איז געקומען א עולם פון אייניגע הונדערט פערזאן פון קרובים, פריינד און בעקאנטע.

וויען — לאדז

די נעכטיגע ציקליסטען-פערמעסטונג אין העלענאוו

די ראווער-לויפען אין העלענאוו צווישען די רעפרעזענטאנטען פון וויען און לאדז האבען געגעבען פאלגענדען רעזולטאט:

55 פונקטען אויף 35 — לטובת וויען.

פון די לאדזער האט זיך ספעציעל אויסגעצייכנט דער ציקליסט פויל.

בראניסלאוו גימפעל אין לאדז

ווידער וועט דאס לאדזער פובליקום האבען די מעגליכקייט צו הערען דעם 18 אויגוסט, אין פילהארמאניע-זאל דעם בערימטען יודישען יונגען און טאלאנטפולען וויאלין קינסטלער בראניסלאוו גימפעל.

דאסמאל וועט דער יונגער יודישער קינסטלער אויספיהרען א גאנץ נייעם פראגראם. צווישען אנדערע בלאך'ס חסידישע התלהבותדיגע קאמפאזיציע „דעם בעל-שם'ס ניגון".

לייוויקס „קייטען"

היינט, דאנערשטאג צום 8-טען מאל די שטארק-אויסגענומענע פיעסע „קייטען" פון לייוויק.

הונדערטער מענשען בעזוכען טעגליך דאס „סקאלא"-טעאטער און זענען בעגייסטערט פון דער הערליכער אויפפיהרונג.

כדי צו געבען א מעגליכקייט אלע שיכטען צו בעזוכען די פארשטעלונג-ווערען די „קייטען" שבת, 12 א זייגער פריה, געשפילט צו פאפולערע פרייזען: פון 50 גראשען ביז 1 גילדען.

„פרנסה" — ביי די ווילנער

די פרייליכע מוזיקאלישע קאמעדיע „פרנסה" געהט ביי די „ווילנער" מיט א שטורמישען ערפאלג. די פארשטעלונג איז שוין בעזוכט געווארען פון טויזענטער מענשען. אלע געהען אוועק פון דער פארשטעלונג בעגייסטערט פון אויסגעצייכנעטען שפילען פון גאנצען אנסאמבל. די פרייליכע רעוויע אין דריטען אקט ווערט דורכ'ן פובליקום הייס אפלאדירט און די טענץ און פרעכטיגע לידער מוזען ביסירט ווערען.

היינט דאנערשטאג ווידער „פרנסה" צו פאפולערע פרייזען.

ראדיא-פראגראם

דאנערשטאג, דעם 11 אויגוסט

11,58 צייט-סיגנאל. 12,10 טעגליכע פרעסע-איבערזיכט. 12,40 מעטעאראלאגישער קאמוניקאט. 12,45 גראמאפאן פליטען. 3 35 גראמאפאן-פליטען. 4,35 קאמוניקאט פאר פישער און שיפער. 4.40 רעפעראט. 5,00 קאמעראל קאנצערט. 6,00 רעפעראט, 6.20 טאנץ-מוזיק. 7,00 לאדזער פאסט-קעסטעל, 7,15 פערשידענעס, 7.35 ראדיא-פרעסע, 7,45 קאמוניקאט פון דער לאדזער האנדעלס-קאמער, רעפערטואר פון די טעאטערן. 8.00 לייכטע מוזיק, 9,50 טראנסמיסיע פון ווילנא, 9,55 קאמוניקאט פאר ליפטפליהעריי, 10.00 טאנץ מיוזיק, 10,40 ספארט ידיעות. 10.50 טאנץ-מוזיק.

אויסלאנד

12.00 בערלין — קאנסטיטוציע-אקאדעמיע פון רייכסטאג. 4.45 פאריז — קאנצערט. 7.30 ריגא — סימפאנישער קאנצערט. 8.00 וויען — קאנצערט פון א קאזאקען-כאר. 8.00 בערלין — קאנצערט פון בערלינער סימפאנישען ארקעסטער. 8.00 שטוטגארט — אפערע. 8 00 דאווענטרי — קאנצערט פון ענגלישער מוזיק. 8 20 בוקארעשט — סימפאנישער קאנצערט. 8.20 באזעל — „אלט היידעלבערג" 8 30 אסלא — סימפאנישער קאנצערט. 8.30 רוים — אפערע.

Dr. med. REICHER

פאלודניאווא 28, טעל. 20193

ספעציאל-ארצט פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג

קינדערלאזיגקייט און סעקסועלע בעראטונגען

צוריקגעקעהרט.

נעהמט אן פון 8 — 11 פריה און פון 5 — 8 אווענד. זונטאג און יום-טובים פון 9 — 1 בייטאג.

די מלחמה אין גליל

(ענדע פון דער 5-טער זייט)

יואנט מיט דער הילף פון די בערג טויטע, וואס עס זענען אנגעווארפען געווארען. און די ווייטע בערג האבען נאך פערשטארקט דעם רעש דורך זייער שרעקליכען ווידער-קול. אט מיט אזא העלדישקייט האבען אונזערע עלטערען געקעמפט פאר זייער פרייהייט.

נאכדעם ווי עס זענען אוועק זיבען און צוואנציג טעג זינט די בעלאגערונג פון יודפת-פעסטונג איז זי אריינגעפאלען אין די רוימישע הענד. צו דעם האט בייגעטראגען א יודישער פערעטער. ער איז אנטלאפען פון יודפת אין דעם שונא'ס לאגער. ער האט דערצעהלט אספאסיאניוס אז פון די וואס היטען די פעסטונג איז פערבליבען א קליינע צאהל און זי איז שרעקליך אויסגעמאטערט; אז אין דעם לעצטען טייל פון דער נאכט שלאפען די היטערס אזוי געשמאק, אז ווען די רוימער וועלען דארטען צוקומען אין דער שטיל וועט זיך קיינער געגען זיי נישט שטעלען. ציצרשט האט אספאסיאניוס נישט געוואלט גלויבען דאס, וואס דער יודישער פערעטער דערצעהלט. אין יענער צייט איז א יודישער פעררעטער געווען א זעלטענהייט. די רוימער האבען געהאט די ערפאהרונג, אז זיי האבען שרעקליך געמאטערט א יודישען געפאנגענעם פון יודפת, זיי האבען זיין לעבעדיג פלייש אין פייער געבראטען, און איהם צולעצט געקרייציגט, וואס דאס איז די ערגסטע מיתה-משונה אין דער וועלט, און דאך פון איהם איין ווארט נישט ארויסגעקריגען.

די רוימער האבען צולעצט געטון ווי דער פעררעטער האט זיי געהייסען. זיי האבען געפונען דעם אויסגעמאטערטען פאלק א שלאפעדיגען. א מערקווירדיגער פערוואלקענטער פריהמארגען איז דאן געווען. די רוימישע חיילות האבען אנגעהויבען אויס'הרג'ענען און אויסשאכטען אויף רעכטס און לינקס, צו קעמפען מיט די רוימער איז געווען אונמעגליך פאר די יודישע גבורים, ווייל די רוימער האבען זיי צוגעפרעסט אין די ענגע געסלען פון יורפת. די בעסטע קעמפער, די איבערגעבענסטע קנאים, די אונערשראקענסטע יודישע גבורים האבען זיך פארקליבען ביים ברעג שטאט און זיך אליין אומגעבראכט, כדי נישט אריינצופאלען ביים שונא אין האנד.

די רוימער זענען ארומגעלאפען ווי די צורייצטע וועלף, זיי האבען אויסגע'הרג'עט יעדען איינעם וואס איז אריינגעפאלען אין זייערע הענד אהן אונטערשיד פון געשלעכט, אפילו קליינע קינדער אומגעבראכט. פערציג טויזענד מענשען זענען אומגעקומען אין דער מלחמה און אין דער שחיטה נאך דעם. בלויז צוועלף הונדערט זענען גענומען געווארען געפאנגען.

קויפט נור פון די 1-טע קוועלע

גרויסער אויסוואַהל
שפּאַצירוואַגענס
אייזען - ניקעל-
בעטען
מאַטראַצען
„Patent" ספּרענזשינאָווע
אַמעריקאַנער ווידשימאַטשקעס
צו בעקומען אין פאַבריקס-לאַגער
„DOBROPOL", Łódź
Piotrkowska 73 (אין הויף)

שוין ערשינען
אַנ'אַקטועל פּאָליטיש בוך וועגען
דאַנציגער קאָרידאָר
(אין דער פּוילישער שפּראַך):
Marek Turkow
„Gdańsk na wulkanie"
58 זייטען. מיט אילוסטראַציעס. פּרייז 1.50 זל.
צו בעקומען אין אַלע בוכהאַנדלונגען
און אין פערלאַג:
Wydawnictwo F. Hoesicka, Warszawa,
Senatorska 22.

URODONAL
CHATELAINA

Zwalcza
reumatyzm
podagrę
piasek
sklerozę

czyści nerki
oczysz. wątrobę
i stawy,
łagodzi arterje
i zwalcza
otyłość

Do nabycia we wszystkich aptekach i skł. apt.
Przedstawicielstwo ul. Fredry 4 Warszawa

בערע הילף און א רפואה

אהן א אפּעראַציע, אָן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיסונג פאַר קראַנקע אויף הילעס פאַר מענער, ווייבער און קינדער. פערשידענע קאַליקעס אין גוף פאַר הויקערס און פיס

פערלאַזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל-בראָך ווערט גרויס אזוי ווי א מענשען-קאָפּ, אָדער אזוי ווי א וואַסער-קאַן און עס פאַלט אַריין אין דעם כיס און דער קראַנקער איז אין א גרויסער סכנה דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראַנדיג און שטאַרבליך. ספּעציעל גוטענע היילבאַנדאַזשען אויסגעצייכענט גוט דורך גרויסע פּראָפעסאָרען מיט מיינע בעהאַנדלונג און פון דייטשען פּראָפעסאָר דאָקטאָר בראָבירעווינר בעווייזיגען זיכער דעם שווערסטען און געפעהרליכסטען ברוך. אויך פאַר הויקערס, ליידונגען מיט הייל-נאַרמעטען און אפּאַראַטען פאַר פערקרומטע פיס און פלאַט-פוס. ספּעציעלע איינלאַגען אין די שיך קינסטליכע גוטענע פיס אין הענד, גוטענע זאַקען, פאַר די גרעסטע קראַנקע אָדערן. עמפּאַנגט פון 9 ביז 1 בייטאָג און פון 3 ביז 7 אין אָוענד

אָרטאָפּעדישע אַנשטאַלט
Specialist J. RAPAPORT, Ortoped
von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,
tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאָס פּערזענליכע ערשיינען פון די קראַנקע איז אונבעדינגט נויטיג. דיפּלאָמען האָבען אויסגעשטעלט פאָלגענדע אוניווערזיטעטס-פּראָפעסאָרען: פּראָפ. ד"ר באַראַנטש, פּראָפ. ד"ר י. מאַרישלער, פּראָפ. ד"ר בר. קיפּראַנאָווסקי און אויך אַנדערע.
מיר נעהמען אויך אָן פּערזענליכע פון דער קראַנקען-קאַסע.

דאַנקזאַגונג.
דערמיט דריק איך אויס מיין בעסטען דאַנק פאַר דעם היילאָרטאָפּעד. שען גאַרסעט, וואָס עס האָט פערלענגט מיין 18-יעהריגער טאָכטער דער ה' ד"ר. י. ראַפּאַפּאָרט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקאַ 10 מיין טאָכטער איז געווען קראַנק אויף פערקריכונג פון קרייץ-ביין.
פישעל ווילדמאַן.

קליינע אַנאָנסען
1 זלאָטי
פאַר א אַנאָנס ביז 15 ווערטער

לאָקאַלען

אַ שטוב מיט אַ קוך אין צענטרום שטאָדט אויף פּעטריקאָווער, געאייגנעט אויף אַ געשעפט אָדער בעל-מלאכה, איז אָבצוגעבען. צו ערפאַהרען אין אדמ. פון דער צייטונג.

צו פערדינגען פערשידענע סקלאַדעס, קעלערס און שאַפּעס אויף וואָלטשאַנסקאַ 7. צו ערפאַהרען ביי קאַפּראָווסקי און רושעצקי, נאָוואָמיעסקאַ 1.
4756

פרייע פּאָסטענס

ס'ווערט געברויכט אַ ריכטעווער מיט אַ נייהער. צו ערפאַהרען פּיעטריקאָווער 286, 2-טער שטאָק, וו. 30.
4757

קויף און פערקויף

אַ פּאָר בעטען (מאַסיווע) מיט מאַטראַצען ביליג צו פערקויפען. צו ערפאַהרען פּעטריקאָווער 33, אויפ'ן 2-טען הויף, פּאַרטער.

כ'זוך מאַשינען צו הענדשקעס 7-ער, 8-ער און 9-ער. מ'קען זיך מעלדען זאכאָדניא 26, ביי קאַסרילעוויטש.
4754

איך זוך 8-ער, 9-ער, 10-ער און 12-ער גענוצטע שטריק-מאַשינען. אָפּערטען אין אדמינ. אונטער „שטריק-מאַשינען".
4759

צו פערקויפען צוויי מאַנגלען אין אַ גוטען פּונקט צוליב אבריזע. איינע אַנ'עלעקטרישע און איינע אַ האַנד-מאַנגעל. נאַרוטאָוויטשאַ 49.
4758

די ערשטע יודישע
ראַהמען-פאַבריק
פון י. צוויליך, לאָדז,
באַרוטאָוויטשאַ 11, (אין הויף)
עמפּפעהלט צו פאַבריקס-פּרייזען
זעמטליכע איינראַהמונגען אין
ראַהמען
לייסטען
סטיל
אַוואַהל
ווי אויך ליסטען צו טאַפּעטען און גאַרדין-קאַסטען אין אַ גרויסען אויסוואַהל.

Dr. med.
W. Eychner
אַקושעריע און פרויען-קראַנקהייטען
וואָהנט איצט 4 צעגעלניאַנאַ 4
(נעבען קינאָ „טשאַרי") טעל. 134-72
נעהמט אָן פון 2 – 4 $^1/_2$ און פון 7 – 8 אָוענד

Dr. med. Haltrecht
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט-
און געשלעכטס-קראַנקהייטען
פּיעטריקאָווער 10, טעל. 245-21
נעמט אָן פון 12.30 ביז 1.30 און פון 5–9 אָוו.
זונטאָג פון 10–1 ט"ג.
פאַר אונבעמיטעלטע – לעטשניצע - פּרייזען.

Dr. med. NIEWIAŻSKI
ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע
אַנדזשעיאַ 5, טעל. 159-40
נעמט אָן פון 8–11 און פון 5–9 אָוו.
זונטאָג און יום-טוב פון 9–1 פאַרמ.
בעזונדערער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען

כעמיש-באַקטעריאָלאָגישער
לאַבאָראַטאָריום
Inż. Chem. F. SZAC
פּיעטריקאָווער 37. טעל. 230-85
אַלע אַרט מעדיצינישע אַנאַליזען
פון אורין, צואה, פלעגמע, בלוט, מכּית און שליימען.

די בעוואוסטע פעלד-בעטען
„Palma-Patent"

Palma-Patent
וואָס זענען אַלעמען בעקאַנט מיט זייער פּראַקטישקייט און דויערהאַפטיגקייט
מיט א גאַראַנטיע אויף 3 יאהר
ווי אויך לעזשאַקעס, פעלד - בעטלעך און פעלד - בענקלעך
מאַטראַצען געבעטע שאַטקאָווע, קאַנאַדיסקע
קאָזעטקעס, טאַפּטשאַנעם
בעקומט מען נור אין דער בעקאַנטער פאַבריק
לאָדז, פּולנאַצנאַ 24, טעל. 113-85.
הורט דעטייל

לעטשניצע
פון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען
זגיערזשער 17,
טעלעפאָן 116-33
ס'נעהמען אָן דאָקטוירים פון אַלע ספּעציאַליטעטע
ד"ר גאָלדשטיין-פאָלאַק, ד"ר יוסטמאַן.
ד"ר מ. קאַנטאָר, ד"ר ציעגע, ד"ר ראַקאָווסקי, ד"ר ראָזענצווייג, ד"ר רוזשאַנער, ד"ר ווינבערג, ד"ר סטופּעל.
צאהן-אַרצט גראַדזיענטשיק-קאַראַשיאָווא
ווי אויך וויזיטען אין שטאָט.
רענטגען-בעשטראַלונגען, קוואַרץ, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע און ערצטליכע אַנאַליזען.

Dr. med. Ziomkowski
הויט-, וענערישע און געשלעכטס-קראַנקהייטען
6-go Sierpnia 2
נעהמט אָן פון 8 ביז 8.30 פריה, פון 2–4 נאָכם. און פון 7.30 ביז 9 אָוענד. זונטאָג און יום-טוב פון 10—1 בייטאָג
פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פּרייזען.
פאַר דאַמען אַ בעזונדערער וואַרטע-זאַל.

מאַשין-לעכער
ווערען אָנגענומען אויסצונייען ביי
ג. נאַרדמאַן, שרודמיעסקאַ 8

צישעס
פאַר
גראַפישע אַנשטאַלטען
דרוקערייען און פערלאַגען
עטמבעהלט
די איינציגע אידישע צינקאָגראַפיע
אין לאָדז
104
טעל.: 241-24
„געצלובקס"
ציעגלאַנקאָווע

„SANATO"
כירורגיש-וועכנעריז-אַנשטאַלט
אַגראַדאָווע 10, טעל. 213-57
1-טע און 2-טע קלאַס
גינעקאָלאָגיש-וועכנעריז-
אַבטיילונג
ד"ר מעד. ש. איינער, ד"ר מעד. י. בוים, ד"ר מעד רייטלער-סוריאַנסקאַ ד"ר מעד. וו. אייכנער
פּרייז פון א געבורט
אין 2-טען קלאַס צוזאַמען מיט פערהיטונגס-מיטלען
200 זל.
אויפזיכט איבערן קינד ד"ר מעד. י. פּאַלאַסאָוו
כירורגישע אַבטיילונגען ד"ר מעד. מ. קאַנטאָר.

קלעפּסידרעס
צו זעהר ביליגע פּרייזען
נעהמט אָן די דרוקעריי פון
„נייעם פאָלקסבלאַט"
די קלעפּסידרעס ווערען איז משך פון 1 שעה אויסגעפערטיגט
און פונאַנדערגעקלעבט איבער דער שטאָט.

אַנאָנסען-פּרייזן: פאַר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאָג און ערב יו"ט—24 גר. אין דער דריטער זייט 8 שפּאַלטיגע
אין טעקסט—40 . . . . . . 60— 4
נאָכ'ן טעקסט—12 . . . . . . 18— 8
פאַר דער שורה 50 גר. . . . 100 . . . מעלדונגען—10 גר. א וואָרט

אַבאָנעמענט-פּרייז: אין לאָדז – 5 זל. אַ חודש מיט צושטעלען אַ היים. אויף דער פּראָווינץ 5.50
אַ חודש אין אויסלאַנד – 8 זל.
פאַר'ן אינהאַלט און טערמינען די אַנאָנסען איז די פערלאַג נישט פאַראַנטוואָרטליך
די אַדמיניסטראַציע איז אָפען בייטאָג און ביינאַכט.

Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Bruntowski i D. Zilberberg. Redaktor odpowiedzialny: Ch. Krakauer
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.